ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 26ης Απριλίου 2005 *

Στην υπόθεση C-494/01,

με αντικείμενο προσφυγή λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, ασκηθείσα στις 20 Δεκεμβρίου 2001,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους R. Wainwright και X. Lewis, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιρλανδίας, εκπροσωπουμένης από τους D. O'Hagan, επικουρούμενο από τους P. Charleton, SC, και A. Collins, BL, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann (εισηγητή), C.W.A. Timmermans και A. Rosas, προέδρους τμήματος, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič, J. Malenkovský, U. Lõhmus και E. Levits, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου διαδικασίας της 6ης Ιουλίου 2004,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Ιρλανδία:

— παραλείποντας να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13 και 14 της οδηγίας

75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 86), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991 (ΕΕ L 78, σ. 32) (στο εξής: οδηγία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα ανωτέρω άρθρα·

— παραλείποντας να απαντήσει πλήρως και ικανοποιητικά σε αίτηση παροχής πληροφοριών που της απηύθυνε η Επιτροπή στις 20 Σεπτεμβρίου 1999 όσον αφορά σχετικές με απόβλητα εργασίες στο Fermoy της Κομητείας Cork, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 10 ΕΚ.

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 4 της οδηγίας ορίζει ότι:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι η διάθεση ή η αξιοποίηση των αποβλήτων θα πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία του ανθρώπου και χωρίς να χρησιμοποιούνται διαδικασίες ή μέθοδοι που ενδέχεται να βλάψουν το περιβάλλον, ιδίως δε:

— χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα ή το έδαφος, [αλλ'] ούτε [και] για την πανίδα και τη χλωρίδα,

— χωρίς να προκαλούνται ενοχλήσεις από τον θόρυβο ή τις οσμές,

— χωρίς να βλάπτονται οι τοποθεσίες και τα τοπία που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν εξάλλου τα αναγκαία μέτρα για την απαγόρευση της εγκατάλειψης, της απόρριψης και της ανεξέλεγκτης διάθεσης των αποβλήτων.»

3 Κατά το άρθρο 5 της οδηγίας:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη εφόσον αυτό παρίσταται αναγκαίο ή σκόπιμο, ώστε να δημιουργηθεί ολοκληρωμένο και κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης των αποβλήτων, που θα λαμβάνει υπόψη τις καλύτερες διαθέσιμες τεχνολογίες που δεν συνεπάγονται υπερβολικό κόστος. Το δίκτυο αυτό πρέπει να επιτρέπει στην Κοινότητα ως σύνολο να καταστεί αυτάρκης στον τομέα της διάθεσης των αποβλήτων και στα κράτη μέλη να τείνουν χωριστά προς τον στόχο αυτό, λαμβανομένων υπόψη των γεωγραφικών συνθηκών ή της ανάγκης ειδικών εγκαταστάσεων για ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων.

2. Το δίκτυο αυτό πρέπει να επιτρέπει ακόμη τη διάθεση των αποβλήτων σε μία από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις, με χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μεθόδων και τεχνολογιών για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.»

4 Το άρθρο 8 της οδηγίας έχει ως εξής:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου κάθε κάτοχος αποβλήτων:

— να τα παραδίδει σε ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα συλλογής ή σε επιχείρηση που διεξάγει τις εργασίες που προβλέπονται στο παράρτημα II A ή II B

ή

— να εξασφαλίζει ο ίδιος την αξιοποίηση ή τη διάθεσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.»

Το άρθρο 9 της οδηγίας ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Για την εφαρμογή των άρθρων 4, 5, και 7, κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση που διεξάγει τις εργασίες που αναφέρονται στο παράρτημα II A πρέπει να διαθέτει άδεια της αναφερόμενης στο άρθρο 6 αρμόδιας αρχής.

Η άδεια αυτή αφορά, ιδίως:

— τους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων,

— τις τεχνικές προδιαγραφές,

— τις ληπτέες προφυλάξεις στον τομέα της ασφάλειας,

— τον τόπο διάθεσης των αποβλήτων,

— τη μέθοδο επεξεργασίας.

2. Οι άδειες αυτές μπορούν να χορηγούνται για καθορισμένη διάρκεια, μπορούν να ανανεώνονται και να συνοδεύονται από όρους και υποχρεώσεις ή είναι δυνατόν να απορρίπτονται, ιδίως όταν η προτεινόμενη μέθοδος διάθεσης είναι απαράδεκτη από την άποψη της προστασίας του περιβάλλοντος.»

6 Το άρθρο 10 της οδηγίας περιλαμβάνει την ακόλουθη διάταξη:

«Για την εφαρμογή του άρθρου 4, κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση που πραγματοποιεί τις εργασίες που προβλέπονται στο παράρτημα II Β οφείλει να έχει σχετική άδεια.»

7 Σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας:

«Οι εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις που ασχολούνται επαγγελματικά με τη συλλογή ή τη μεταφορά αποβλήτων ή που φροντίζουν για τη διάθεση ή την αξιοποίηση των αποβλήτων για λογαριασμό τρίτων (εργολάβοι ή μεσίτες), εφόσον δεν υπόκεινται σε έγκριση, καταχωρούνται σε σχετικό μητρώο των αρμοδίων αρχών.»

8 Το άρθρο 13 της οδηγίας προβλέπει τα εξής:

«Οι εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τις εργασίες που προβλέπονται στα άρθρα 9 έως 12 υπόκεινται στους προσήκοντες περιοδικούς ελέγχους από τις αρμόδιες αρχές.»

9 Κατά το άρθρο 14 της οδηγίας:

«Κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση που αναφέρεται στα άρθρα 9 και 10 οφείλει:

— να τηρεί μητρώο στο οποίο να σημειώνονται η ποσότητα, η φύση, η καταγωγή και, όπου χρειάζεται, ο προορισμός, η συχνότητα συλλογής, το μέσο μεταφοράς και ο τρόπος επεξεργασίας των αποβλήτων, για τα απόβλητα που αναφέρονται στο παράρτημα I και τις εργασίες που αναφέρονται στο παράρτημα II Α ή II Β,

— να διαβιβάζει τις πληροφορίες αυτές στις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 6, εφόσον το ζητήσουν.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να απαιτούν από τους παραγωγούς να συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.»

10 Τα παραρτήματα II Α και II Β της οδηγίας περιλαμβάνουν, αντίστοιχα, μιαν ανακεφαλαίωση των εργασιών διαθέσεως των αποβλήτων και ανακεφαλαίωση των εργασιών αξιοποιήσεως των αποβλήτων όπως αυτές πραγματοποιούνται στην πράξη.

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

11 Στην Επιτροπή υποβλήθηκαν τρεις καταγγελίες αφορώσες την Ιρλανδία. Η πρώτη από τις καταγγελίες αυτές αφορούσε την απόρριψη αποβλήτων από οικοδομές και κατεδαφίσεις σε υγρή ζώνη στην πόλη του Limerick (στο εξής: καταγγελία

1997/4705). Η δεύτερη καταγγελία ήταν σχετική με την απόθεση μεγάλων ποσοτήτων από οργανικά απόβλητα σε λίμνες στην πόλη Ballard της περιοχής Fermoy της Κομητείας Cork, τα οποία ανέλαβε να διαθέσει αργότερα μια στερούμενη αδείας ιδιωτική εταιρία διασκορπίζοντάς τα (στο εξής: καταγγελία 1997/4792). Η τρίτη καταγγελία αφορούσε εναποθήκευση διαφόρων αποβλήτων από ιδιώτη επιχειρηματία στερούμενο αδείας στο Pembrokestown του Whiterock Hill, στην Κομητεία Wexford (στο εξής: καταγγελία 1997/4847).

12 Στις 30 Οκτωβρίου 1998 η Επιτροπή απηύθυνε έγγραφο οχλήσεως στην Ιρλανδία σχετικά με τις τρεις αυτές καταγγελίες. Το ως άνω έγγραφο ακολούθησε στις 14 Ιουλίου 1999 αιτιολογημένη γνώμη αφορώσα μόνον τις καταγγελίες 1997/4705 και 1997/4792, προσάπτουσες στο εν λόγω κράτος μέλος παράβαση των άρθρων 4, δεύτερο εδάφιο, 9 και 10 της οδηγίας. Το κράτος αυτό κλήθηκε να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς την αιτιολογημένη γνώμη εντός διμήνου από της κοινοποιήσεώς της.

13 Με τις από 7 Οκτωβρίου και 23 Νοεμβρίου 1999 απαντήσεις της η Ιρλανδία αμφισβήτησε κάθε παράβαση σχετικά με τις δύο καταγγελίες περί των οποίων γίνεται λόγος στην προηγούμενη σκέψη.

14 Εξάλλου, στην Επιτροπή περιήλθαν πέντε άλλες καταγγελίες σχετικά με την Ιρλανδία. Η πρώτη από αυτές αφορούσε την από το 1975 εκμετάλλευση δημοτικού χώρου απορρίψεως αποβλήτων στο Powerstown της Κομητείας Carlow χωρίς άδεια (στο εξής: καταγγελία 1999/4351). Η δεύτερη ήταν σχετική με την απόρριψη αποβλήτων (μπάζων) και τη χωρίς άδεια εκμετάλλευση ιδιωτικής εγκαταστάσεως επεξεργασίας αποβλήτων σε ζώνη βλάστησης στη χερσόνησο Poolbeg στο Δουβλίνο (στο εξής: καταγγελία 1999/4801). Η τρίτη αφορούσε τη χωρίς άδεια λειτουργία δύο δημοτικών χώρων απορρίψεως αποβλήτων (χωματερών), εκ των οποίων ο ένας στο Tramore και ο άλλος στο Kilbarry της Κομητείας Waterford, από το 1939 και το 1970 αντίστοιχα, σε άμεση γειτονία με προστατευόμενες ζώνες ή/και εντός τέτοιων ζωνών (στο εξής: καταγγελία 1999/5008). Η τέταρτη καταγγελία αφορούσε την εκ μέρους στερούμενου αδείας ιδιώτη επιχειρηματία εκμετάλλευση, από τη δεκαετία του '80, εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων σε εγκατα-

λειμμένα ορυχεία στο Lea και στο Ballymorris του Portarlington της Κομητείας Laois (στο εξής: καταγγελία 1999/5112). Η δε πέμπτη καταγγελία αφορούσε τη χωρίς άδεια εκμετάλλευση δημοτικού χώρου απορρίψεως αποβλήτων στο Drumnaboden της Κομητείας Donegal (στο εξής: καταγγελία 2000/4408).

15 Η Επιτροπή, στηριζόμενη στις ως άνω καταγγελίες και σε πληροφορίες που συνέλεξε στο πλαίσιο της εξετάσεως των καταγγελιών αυτών, απέστειλε στην Ιρλανδία έγγραφο οχλήσεως στις 25 Οκτωβρίου 2000.

16 Στην Επιτροπή υποβλήθηκαν ακόμη τέσσερις άλλες καταγγελίες κατά της Ιρλανδίας, εκ των οποίων η πρώτη αφορούσε τη χωρίς άδεια εκμετάλλευση ιδιωτικής εγκαταστάσεως αποθηκεύσεως και επεξεργασίας αποβλήτων στο Cullinagh της περιοχής Fermoy στην Κομητεία Cork (στο εξής: καταγγελία 1999/4478). Η δεύτερη αφορούσε απόθεση αποβλήτων από κατεδαφίσεις και οικοδομές εκ μέρους ιδιώτη επιχειρηματία από το 1990 σε παραθαλάσσια έκταση στο Carlingford Lough της περιοχής Greenore της Κομητείας Louth (στο εξής: καταγγελία 2000/4145). Η τρίτη ήταν σχετική με τη γενικευμένη αποκομιδή αποβλήτων από ιδιωτικές επιχειρήσεις που στερούνταν αδείας ή δεν ήταν καταχωρημένες επισήμως, οι οποίες δεν υπόκεινταν σε έλεγχο, στο Bray της Κομητείας Wicklow (στο εξής: 2000/4157). Η δε τέταρτη καταγγελία αφορούσε την απόρριψη διαφόρων αποβλήτων, κυρίως μπάζων από κατεδαφίσεις και οικοδομές, σε τέσσερις υγρότοπους της Κομητείας Waterford, στο Ballynattin, το Pickardstown, το Ballygunner Bog και το Castletown (καταγγελία 2000/4633).

17 Στις 17 Απριλίου 2001 η Επιτροπή απηύθυνε στην Ιρλανδία νέο έγγραφο οχλήσεως σχετικά με τις τέσσερις τελευταίες καταγγελίες, υπενθυμίζοντας το έγγραφο οχλήσεως της 25ης Οκτωβρίου 2000.

18 Εξάλλου, η Επιτροπή, δεδομένου ότι δεν έλαβε καμία απάντηση στο από 20 Σεπτεμβρίου 1999 αίτημα παροχής πληροφοριών που είχε υποβάλει στην Ιρλανδία σχετικά με την καταγγελία 1999/4478, κοινοποίησε στις 28 Απριλίου 2000 στο εν λόγω κράτος μέλος έγγραφο οχλήσεως, επικαλούμενη παράβαση του άρθρου 10 ΕΚ.

19 Στις 26 Ιουλίου 2001 η Επιτροπή απηύθυνε στην Ιρλανδία αιτιολογημένη γνώμη επαναλαμβάνοντας την εξέταση των δώδεκα προαναφερθεισών καταγγελιών, αναφερόμενη στα έγγραφα οχλήσεως της 30ής Οκτωβρίου 1998, της 28ης Απριλίου και της 25ης Οκτωβρίου 2000, της 17ης Απριλίου 2001, καθώς και στο έγγραφο οχλήσεως της 14ης Ιουλίου 1999. Η Επιτροπή προσήπτε στο εν λόγω κράτος μέλος ότι παρέβη την υποχρέωση που είχε να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής των άρθρων 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13 και 14 της οδηγίας, καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 10 ΕΚ, καλώντας το εμπλεκόμενο κράτος μέλος να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για να συμμορφωθεί προς τη γνώμη αυτή εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεώς της.

20 Με την αιτιολογημένη αυτή γνώμη η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι ως άνω καταγγελίες δεν αποτελούσαν τις μοναδικές περιπτώσεις παραβάσεως της οδηγίας και ότι επιφυλασσόταν ιδίως του δικαιώματος να παραθέσει και άλλα σχετικά παραδείγματα προκειμένου να αποδείξει μια γενικού χαρακτήρα παράβαση, όσον αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας, που προσάπτει στις ιρλανδικές αρχές.

21 Θεωρώντας ότι η Ιρλανδία δεν συμμορφώθηκε προς τις αιτιολογημένες γνώμες της 14ης Ιουλίου 1999 και της 26ης Ιουλίου 2001, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

Επί της προσφυγής

Επί των παραβιάσεων της οδηγίας

Επί του αντικειμένου της προσφυγής, επί του χρονικού σημείου κατά το οποίο πρέπει να εκτιμηθεί η προβαλλόμενη διάπραξη των παραβάσεων και επί του παραδεκτού ορισμένων αιτιάσεων της Επιτροπής

22 Η Επιτροπή εκθέτει καταρχάς ότι, κατόπιν μιας διαδικασίας λόγω παραβάσεως κράτους μέλους στρεφόμενη κατά της Ιρλανδίας και ύστερα από τη συνακόλουθη

έκδοση του Waste Management Act 1996 (νόμου του 1996 περί διαχειρίσεως των αποβλήτων, στο εξής: νόμος του 1996), καθώς και ύστερα από την έκδοση των κανονιστικών πράξεων εφαρμογής του νόμου αυτού, ο οποίος είχε ως σκοπό ιδίως τη θέσπιση ενός συστήματος αδειών χορηγούμενων από την Environmental Protection Agency (Υπηρεσία Προστασίας του Περιβάλλοντος, στο εξής: EPA) όσον αφορά τις δραστηριότητες οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως σχετικά με απόβλητα (στο εξής: δημοτικά απόβλητα), το νομικό πλαίσιο διαχειρίσεως αποβλήτων εντός του κράτους μέλους αυτού βελτιώθηκε ουσιαστικά. Με εξαίρεση τη μη μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη του άρθρου 12 της οδηγίας, με την παρούσα διαδικασία σκοπείται κατά κύριο λόγο να αναγνωριστεί ότι οι ιρλανδικές αρχές δεν εξεπλήρωσαν την υποχρέωση επιτεύξεως συγκεκριμένου σκοπού την οποία υπέχουν, διότι δεν εξασφαλίζουν τη συγκεκριμένη εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας αυτής.

23 Συναφώς, η Επιτροπή διευκρινίζει επιπλέον ότι με την προσφυγή επιζητείται να αναγνωριστεί μια παράβαση όχι μόνον λόγω της υπάρξεως ελλείψεων που παρατηρούνται στις συγκεκριμένες καταστάσεις τις οποίες αφορούν οι δώδεκα καταγγελίες περί των οποίων γίνεται λόγος στις σκέψεις 11, 14 και 16 της παρούσας αποφάσεως, αλλά, επίσης και ουσιαστικότερα, λόγω του γενικού και διαρκούς χαρακτήρα των ελλείψεων που χαρακτηρίζουν τη συγκεκριμένη εφαρμογή της οδηγίας στην Ιρλανδία, παραδείγματα της οποίας αποτελούν οι συγκεκριμένες περιστάσεις περί των οποίων γίνεται λόγος στις καταγγελίες. Επιδιώκεται λοιπόν να αναγνωριστεί πλήρως και να εφαρμοστεί εντός του ως άνω κράτους μέλους η συνεχής αλυσίδα υποχρεώσεων που προβλέπει η οδηγία σχετικά με τα απόβλητα, επιβάλλοντας ότι οι κάτοχοι αποβλήτων πρέπει να παραδίδουν τα απόβλητα σε συγκεκριμένους επιχειρηματίες, ότι πρέπει να προβλέπεται ένα σύστημα αδειών ή σχετικής καταχωρήσεως αλλά και έλεγχος όσον αφορά τους επιχειρηματίες που πραγματοποιούν αποκομιδή ή επεξεργασία των αποβλήτων αυτών, καθώς και να απαγορεύεται η εγκατάλειψη, η απόρριψη ή η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους.

24 Κατά την Επιτροπή, το γεγονός ότι με τον τρόπο αυτό η προσφυγή αποσκοπεί ιδίως να καταγγείλει τις συνιστώσες παράβαση συστηματικές διοικητικές πρακτικές συνεπάγεται ότι η ίδια βασίμως μπορεί να προσκομίσει νέα αποδεικτικά στοιχεία που να στοιχειοθετούν την ύπαρξη των πρακτικών αυτών και την εξακολούθησή τους. Ομοίως, το γεγονός ότι σε ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις, τις οποίες καταγγέλλει η Επιτροπή, χορηγήθηκε τελικά άδεια ή πραγματοποιήθηκαν ορισμένες διατυπώσεις πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έτασσε η αιτιολογημένη γνώμη δεν είναι αποφασιστικής σημασίας επί της παραβάσεως που συνδέεται με την ύπαρξη τέτοιων πρακτικών.

25 Κατά την άποψη της Ιρλανδικής Κυβερνήσεως οι δώδεκα καταγγελίες που επικαλείται η Επιτροπή με την ως άνω αιτιολογημένη γνώμη πρέπει να οριοθετούν το αντικείμενο της διαφοράς. Αφενός, δεν είναι δυνατή η επίκληση άλλων πραγματικών περιστατικών ή καταγγελιών που δεν γνωστοποιήθηκαν στην Ιρλανδία κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία προς στήριξη της προσφυγής και, αφετέρου, η Επιτροπή δεν δικαιούται να συνάγει γενικά συμπεράσματα από την εξέταση συγκεκριμένων καταγγελιών, τεκμαίροντας υποτιθέμενες συστηματικές παραλείψεις του καθού κράτους μέλους.

26 Εξάλλου, η ύπαρξη ενδεχόμενης παραβάσεως πρέπει να εκτιμηθεί σε σχέση με την κατάσταση που υφίστατο κατά τη στιγμή της λήξεως της δίμηνης προθεσμίας την οποία έταξε η αιτιολογημένη γνώμη της 26ης Ιουλίου 2001.

27 Επί των παρατηρήσεων αυτών πρέπει να σημειωθεί, πρώτον, όσον αφορά το αντικείμενο της παρούσας διαφοράς, ότι, επιφυλασσομένης της υποχρεώσεως της Επιτροπής να ανταποκρίνεται σε κάθε περίπτωση στο βάρος της αποδείξεως το οποίο φέρει, κανένα στοιχείο δεν αποκλείει εκ των προτέρων τη δυνατότητά της να συνεχίσει ταυτόχρονα τη διαπίστωση παραβάσεων των διατάξεων της οδηγίας λόγω της στάσεως την οποία επιδεικνύουν οι αρχές κράτους μέλους σε σχέση με συγκεκριμένες καταστάσεις, οι οποίες εκτίθενται συγκεκριμένα, καθώς και τη διαπίστωση παραβάσεων των σχετικών διατάξεων επειδή οι εν λόγω αρχές ακολουθούν μιαν αντίθετη προς αυτές γενική πρακτική, παραδείγματα της οποίας αποτελούν ενδεχομένως οι προαναφερθείσες συγκεκριμένες καταστάσεις.

28 Πράγματι, γίνεται δεκτό ότι μια διοικητική πρακτική μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής λόγω παραβάσεως, εφόσον είναι σε κάποιο βαθμό πάγια και γενική (βλ. μεταξύ άλλων την απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, C-387/99, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 2004, σ. I-3751, σκέψη 42, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

29 Δεύτερον, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η ύπαρξη παραβάσεως πρέπει να εκτιμάται βάσει της καταστάσεως του κράτους μέλους όπως αυτή έχει κατά τη λήξη της προθεσμίας που έχει ταχθεί με την αιτιολογημένη γνώμη (βλ. μεταξύ άλλων την απόφαση της 12ης Ιουνίου 2003, C-446/01, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 2003, σ. I-6053, σκέψη 15).

30 Εν προκειμένω, μολονότι προσάπτεται στην Ιρλανδία ότι δεν συμμορφώθηκε προς τις αιτιολογημένες γνώμες της 14ης Ιουλίου 1999 και της 26ης Ιουλίου 2001 εντός των τασσομένων προθεσμιών, η Επιτροπή, απαντώντας σε γραπτή ερώτηση του Δικαστηρίου, εξέθεσε ότι με τη δεύτερη από τις αιτιολογικές αυτές γνώμες αποσκοπείτο να εκτεθούν συνολικά στην τελική τους μορφή το σύνολο των στοιχείων και ισχυρισμών που είχαν ανταλλάξει προηγουμένως οι διάδικοι και, κατά συνέπεια, αντικατέστησε την πρώτη.

31 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι παραβάσεις περί των οποίων κάνει λόγο η Επιτροπή πρέπει να εκτιμηθούν σε συνάρτηση με την κατάσταση που επικρατούσε κατά τη λήξη της δίμηνης προθεσμίας την οποία έταξε η αιτιολογημένη γνώμη της 26ης Ιουλίου 2001 (στο εξής: αιτιολογημένη γνώμη του 2001).

32 Κατά συνέπεια, ασφαλώς το Δικαστήριο δεν μπορεί να αναγνωρίσει παράβαση των απορρεουσών από την οδηγία υποχρεώσεων της Ιρλανδίας όσον αφορά μια συγκεκριμένη κατάσταση όταν αποδεικνύεται ότι οι προσαπτόμενες από την Επιτροπή ελλείψεις είχαν διορθωθεί κατά την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας προθεσμίας, Αντιθέτως, όπως ορθά ισχυρίζεται η Επιτροπή, όταν με την προσφυγή ζητείται επίσης να αναγνωριστεί μια παράβαση γενικού χαρακτήρα από μέρους των αρμοδίων εθνικών αρχών, το γεγονός ότι διορθώθηκαν οι παραλείψεις που είχαν επισημανθεί σε κάποιες συγκεκριμένες περιπτώσεις δεν σημαίνει οπωσδήποτε ότι έπαψε η γενική και διαρκής παράβαση των αρχών αυτών η οποία προέκυπτε από τις εν λόγω παραλείψεις.

33 Τρίτον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο μιας προσφυγής λόγω παραβάσεως, ο σκοπός τής πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασίας έγκειται στο να δοθεί στο οικείο κράτος μέλος η δυνατότητα, αφενός μεν, να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο και, αφετέρου δε, να προβάλει λυσιτελώς τους αμυντικούς του ισχυρισμούς κατά των αιτιάσεων που διατυπώνει η Επιτροπή (βλ. την απόφαση της 24ης Ιουνίου 2004, C-350/02, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 2004, σ. I-6213, σκέψη 18, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 Το νομότυπο της διαδικασίας αυτής συνιστά ουσιώδη εγγύηση την οποία θέτει η Συνθήκη ΕΚ, όχι μόνο για την προστασία των δικαιωμάτων του οικείου κράτους μέλους αλλά και για να εξασφαλισθεί ότι η δίκη που ενδεχομένως θα κινηθεί θα έχει ως αντικείμενο μια σαφώς προσδιοριζόμενη διαφορά (βλ. μεταξύ άλλων την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 19, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35 Επομένως, το αντικείμενο της προσφυγής που ασκείται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 226 ΕΚ καθορίζεται από την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία που προβλέπει η διάταξη αυτή. Η αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής και η προσφυγή πρέπει να στηρίζονται στους ίδιους λόγους και στους ίδιους ισχυρισμούς, οπότε το Δικαστήριο δεν μπορεί να εξετάσει αιτίαση που δεν είχε διατυπωθεί με την αιτιολογημένη γνώμη, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει συνεκτική και λεπτομερή παράθεση των λόγων που έπεισαν την Επιτροπή ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος παρέβη κάποια από τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη (βλ. μεταξύ άλλων την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 20, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

36 Κατά συνέπεια, ασφαλώς η Επιτροπή δεν μπορεί να επιζητεί τη διαπίστωση μιας συγκεκριμένης παραβάσεως της Ιρλανδίας να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία σχετικά με μια ιδιαίτερη πραγματική περίσταση περί της οποίας δεν είχε γίνει λόγος στην προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία. Πράγματι, μια τέτοια συγκεκριμένη αιτίαση θα πρέπει να έχει προβληθεί στο στάδιο που προηγείται της ασκήσεως της προσφυγής, ώστε να έχει τη δυνατότητα το εμπλεκόμενο κράτος μέλος να διορθώσει την καταγγελλόμενη με τον τρόπο αυτό συγκεκριμένη κατάσταση ή να προβάλει αργότερα επιχειρήματα για την άμυνά του κατά της σχετικής αιτιάσεως, δεδομένου ότι η άμυνα αυτή ενδέχεται να οδηγήσει την Επιτροπή να ανακαλέσει την αιτίασή της ή/και να συμβάλει στον προσδιορισμό του αντικειμένου της διαφοράς η οποία θα υποβληθεί αργότερα ενώπιον του Δικαστηρίου.

37 Αντιθέτως, καθόσον με την προσφυγή ζητείται να καταγγελθεί μια γενικού χαρακτήρα παράβαση των διατάξεων της οδηγίας, στηριζόμενη ιδίως στη συστηματική και διαρκή ανοχή των ιρλανδικών αρχών έναντι καταστάσεων αντίθετων προς την οδηγία, δεν μπορεί να αποκλειστεί καταρχήν η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων αποσκοπούντων, στο στάδιο της ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασίας, στην απόδειξη του γενικού και διαρκούς χαρακτήρα της προβαλλομένης με τον τρόπο αυτό παραβάσεως.

38 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή μπορεί να διευκρινίσει τις αρχικές αιτιάσεις της με το δικόγραφο της προσφυγής της, υπό την προϋπόθεση ωστόσο ότι δεν μεταβάλλει το αντικείμενο της διαφοράς. Προσκομίζοντας νέα στοιχεία με σκοπό να καταστήσει εναργέστερες τις αιτιάσεις που διατύπωσε με την αιτιολογημένη γνώμη της, οι οποίες στηρίζονται σε μια γενικού χαρακτήρα παράβαση των διατάξεων της οδηγίας, η Επιτροπή δεν μετέβαλε το αντικείμενο της διαφοράς (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 2004, C-328/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, μη δημοσιευθείσα ακόμη στη Συλλογή, σκέψεις 32 και 36).

39 Επομένως, εν προκειμένω, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η Ιρλανδική Κυβέρνηση, η Επιτροπή δικαίως παρέθεσε, προς στήριξη της προσφυγής της και προκειμένου να αποδείξει τις καταγγελλόμενες γενικού χαρακτήρα παραβάσεις, τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με τις παράνομες μαζικές απορρίψεις αποβλήτων, ενίοτε μάλιστα επικινδύνων, στην Κομητεία Wicklow, περί των οποίων η Επιτροπή έλαβε γνώση μετά την έκδοση της προαναφερθείσας αιτιολογημένης γνώμης, έστω και αν δεν έγινε λόγος περί αυτών κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία.

Επί του βάρους αποδείξεως

40 Με το υπόμνημα αντικρούσεως η Ιρλανδική Κυβέρνηση αμφισβήτησε πολλά σημεία σχετικά με το βάρος της αποδείξεως. Αμφισβήτησε ιδίως την ακρίβεια του αριθμού των πραγματικών περιστατικών που ισχυρίστηκε ότι διαπίστωσε η Επιτροπή μετά την εξέταση των δώδεκα καταγγελιών που της είχαν υποβληθεί. Η ως άνω κυβέρνηση υποστήριξε ομοίως ότι η Επιτροπή δεν μπορεί βασίμως να συνάγει από την εξέταση των συγκεκριμένων αυτών καταγγελιών γενικά συμπεράσματα, τεκμαίροντας δήθεν συστηματικές παραβάσεις των υποχρεώσεων της Ιρλανδίας.

41 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, η Επιτροπή φέρει το βάρος της αποδείξεως ότι υφίσταται η φερόμενη παράβαση. Η ίδια οφείλει να προσκομίσει στο Δικαστήριο τα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη διαπίστωση της

παραβάσεως, χωρίς να μπορεί να στηρίζεται σε οποιοδήποτε τεκμήριο (βλ. μεταξύ άλλων τις αποφάσεις της 25ης Μαΐου 1982, 96/81, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 1982, σ. 1791, σκέψη 6, και της 12ης Σεπτεμβρίου 2000, C-408/97, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 2000, σ. I-6417, σκέψη 15).

42 Πάντως, τα κράτη μέλη οφείλουν δυνάμει του άρθρου 10 ΕΚ να διευκολύνουν την Επιτροπή στην εκτέλεση της αποστολής της, η οποία συνίσταται ιδίως, σύμφωνα με το άρθρο 211 ΕΚ, στη μέριμνα για την εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης καθώς και των διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει αυτής από τα κοινοτικά όργανα (βλ. τις προαναφερθείσες αποφάσεις της 25ης Μαΐου 1982, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 7, και της 12ης Σεπτεμβρίου 2000, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 16).

43 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, όταν πρόκειται για την εξακρίβωση της ορθής εφαρμογής στην πράξη των εθνικών διατάξεων που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ουσιαστικής εφαρμογής της οδηγίας, η Επιτροπή, η οποία, όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 53 των προτάσεών του, δεν διαθέτει δική της εξουσία διενέργειας ελέγχων στον τομέα αυτό, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα στοιχεία που μπορούν να της υποβάλουν ενδεχόμενοι καταγγέλλοντες ή το εμπλεκόμενο κράτος μέλος (βλ., κατ' αναλογία, την προαναφερθείσα απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2000, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 17).

44 Από αυτό προκύπτει ιδίως ότι, όταν η Επιτροπή προσκομίζει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία προκύπτουν ορισμένα πραγματικά περιστατικά που έχουν λάβει χώρα στο έδαφος του καθού κράτους μέλους, σ' αυτό το κράτος εναπόκειται να αμφισβητήσει ουσιαστικώς και λεπτομερώς τα προβαλλόμενα στοιχεία και τις συνέπειες που απορρέουν από αυτά (βλ. επ' αυτού την απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 1999, C-365/97, Επιτροπή κατά Ιταλίας, λεγόμενη «San Rocco», Συλλογή 1999, σ. I-7773, σκέψεις 84 και 86).

45 Πράγματι, σε τέτοιες περιπτώσεις στις εθνικές αρχές εναπόκειται να προβούν στους αναγκαίους επιτόπιους ελέγχους στο πλαίσιο αγαστής συνεργασίας, σύμφωνα με την υπενθυμιζόμενη στη σκέψη 42 της παρούσας αποφάσεως υποχρέωση που έχει κάθε κράτος μέλος να διευκολύνει την Επιτροπή στην εκτέλεση της γενικής αποστολής της (προαναφερθείσα απόφαση San Rocco, σκέψη 85).

46 Έτσι, όταν η Επιτροπή επικαλείται λεπτομερώς εκτιθέμενες καταγγελίες από τις οποίες προκύπτουν επανειλημμένες παραβάσεις των διατάξεων της οδηγίας, στο οικείο κράτος μέλος εναπόκειται να αμφισβητήσει τα πραγματικά περιστατικά που προβάλλονται με τις καταγγελίες αυτές (βλ. κατ' αναλογία την απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 1988, 272/86, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλογή 1988, σ. 4875, σκέψη 19).

47 Ομοίως, όταν η Επιτροπή προσκομίζει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία προκύπτουν ότι οι αρχές κράτους μέλους ανέπτυξαν μια διαρκή και κατ' επανάληψη ακολουθούμενη πρακτική αντίθετη προς τις διατάξεις μιας οδηγίας, σ' αυτό το κράτος μέλος εναπόκειται να αμφισβητήσει ουσιαστικώς και λεπτομερώς τα προβαλλόμενα στοιχεία και τις συνέπειες που απορρέουν από αυτά (βλ. κατ' αναλογία τις αποφάσεις της 22ας Σεπτεμβρίου 1988, Επιτροπή κατά Ελλάδας, προαναφερθείσα, σκέψη 21, και San Rocco, προαναφερθείσα, σκέψεις 84 και 86).

Επί των πραγματικών περιστατικών σχετικά με τις καταγγελίες που εξέτασε η Επιτροπή

48 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 11 έως 21 της παρούσας αποφάσεως, η Επιτροπή στηρίζει την προσφυγή της ιδίως στη στάση που τήρησαν οι ιρλανδικές αρχές σε διάφορες συγκεκριμένες περιστάσεις που εξέτασε κατόπιν της υποβολής των δώδεκα καταγγελιών από ιδιώτες. Δεδομένου ότι η Ιρλανδία αμφισβήτησε το υποστατό των περιστάσεων στις οποίες στηρίζεται συναφώς η Επιτροπή, πρέπει να εξακριβωθεί αν αυτές αποδεικνύονται επαρκώς.

— Οι απορρίψεις αποβλήτων στο Limerick (καταγγελία 1997/4705)

49 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, το 1997, η Limerick Corporation, περιφερειακή δημόσια αρχή επιφορτισμένη με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί αποβλήτων, ανέχθηκε την απόρριψη αποβλήτων από οικοδομές και κατεδαφίσεις σε υγρότοπο

στο Limerick. Σημειώνει εξάλλου ότι η EPA δήλωσε, με έγγραφο της 23ης Ιανουαρίου 1998, ότι τέτοιου είδους απόρριψη αποβλήτων αποτελεί εργασία αξιοποιήσεως και δεν υπόκειται σε άδεια. Επιπλέον, τα απόβλητα αυτά δεν απομακρύνθηκαν πλήρως, ενώ τέτοια περιστατικά απορρίψεως αποβλήτων συνεχίστηκαν στη ζώνη αυτή και σε άλλους όμορους υγρότοπους.

50 Η Επιτροπή στηρίζεται, συναφώς, στην καταγγελία 1997/4705. Επιπλέον του ως άνω εγγράφου της EPA, προσκομίζει φωτογραφίες προερχόμενες από τον υποβαλόντα την καταγγελία στις οποίες εμφαίνονται σωροί απορριμμάτων στο μέσο μιας ελώδους βλαστήσεως, άρθρα από εφημερίδες τα οποία συνιστούν διαβεβαίωση του ότι τα περιστατικά απορίψεως αποβλήτων χωρίς άδεια στους υγρότοπους του Limerick ήταν παγκοίνως γνωστά, καθώς και φωτογραφίες του έτους 2002 που είχαν υποβάλει οι καταγγέλλοντες, αποδεικνύουσες την ύπαρξη αποβλήτων από κατεδαφίσεις και οικοδομές στους ως άνω υγρότοπους.

51 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση αντιτείνει ότι, κατά τη Limerick Corporation, τον Οκτώβριο του 1997 μόνον τρεις φορές συνέβη κατά λάθος απόρριψη αποβλήτων από φορτηγά στη ζώνη την οποία αφορά η καταγγελία 1997/4705 και ότι τα απόβλητα αυτά απομακρύνθηκαν μερικές ώρες μετά την απόρριψή τους εκεί. Τα προσαπτόμενα περιστατικά δεν ήταν αποδεδειγμένα σε χρονικό σημείο που συμπίπτει, περιέργως, με την ημερομηνία εκπνοής της προθεσμίας που έτασσε η αιτιολογημένη γνώμη του 2001. Όσον αφορά δε τα πλέον πρόσφατα περιστατικά απορρίψεως αποβλήτων στη ζώνη την οποία αφορά η σχετική καταγγελία, η καθής κυβέρνηση διατείνεται ότι αφορούσαν περιορισμένη ποσότητα και βεβαιώνει ότι θα απομακρυνθούν ταχέως. Τα δε λοιπά περιστατικά απορρίψεως αποβλήτων που επικαλείται η Επιτροπή είναι άνευ σημασίας στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας και πραγματοποιήθηκαν για την πλήρωση κοιλοτήτων του εδάφους και τη διαρρύθμιση του περιβάλλοντος χώρου. Εξάλλου, επειδή επρόκειτο για σχέδιο πληρώσεως εδαφικών κοιλοτήτων με σκοπό την εκτέλεση έργων υποδομής αθλητικών εγκαταστάσεων, η στάση της EPA ήταν σύμφωνη προς την ιρλανδική νομοθεσία, η οποία, μέχρι τις 20 Μαΐου 1998, δεν προέβλεπε υποχρέωση αδείας σε περίπτωση αξιοποιήσεως αποβλήτων.

52 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο κρίνει ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 42 έως 47 της παρούσας αποφάσεως, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η καταγγελία 1997/4705 ήταν λεπτομερής και κατόπιν των στοιχείων που προσκόμισε η

Επιτροπή, η Ιρλανδική Κυβέρνηση δεν μπορεί να καλύπτεται πίσω από τις μη επιβεβαιωνόμενες από άλλες πηγές διαβεβαιώσεις τής Limerick Corporation ούτε να περιορίζεται στην προβολή του ισχυρισμού ότι τα προσαπτόμενα πραγματικά περιστατικά δεν αποδείχθηκαν ή ότι οι επίμαχες απορρίψεις αποβλήτων πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο μιας ελεγχόμενης πολιτικής αξιοποιήσεως αποβλήτων ή εκτελέσεως έργων υποδομής, χωρίς να αμφισβητεί επί της ουσίας και λεπτομερώς τα δεδομένα που παρουσίασε η Επιτροπή και χωρίς να στηρίζει με συγκεκριμένα στοιχεία τους δικούς της ισχυρισμούς.

53 Επιπλέον, σε αντίθεση με όσα διατείνεται η Ιρλανδική Κυβέρνηση, το σύνολο των στοιχείων που προσκομίζει η Επιτροπή έχουν σημασία προς στήριξη της αιτιάσεως της τελευταίας σχετικά με τη στάση διαρκούς ανοχής των τοπικών αρχών έναντι της απορρίψεως αποβλήτων χωρίς άδεια σε υγρότοπους στο Limerick.

54 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι από τα στοιχεία περί των οποίων γίνεται λόγος στη σκέψη 50 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει επαρκώς ότι, το 1997, η αρμόδια τοπική αρχή ανέχθηκε τη χωρίς άδεια απόρριψη αποβλήτων από οικοδομές και κατεδαφίσεις σε υγρότοπο στο Limerick, ότι τέτοιες απορρίψεις αποβλήτων συνεχίστηκαν στην ως άνω ζώνη, διαρκούσας μάλιστα της παρούσας διαδικασίας, και ότι υπήρξαν και άλλες περιπτώσεις απορρίψεως αποβλήτων δύο άλλους γειτονικούς υγροτόπους. Ομοίως αποδεικνύεται ότι η EPA δήλωσε σε έγγραφο που απηύθυνε στις 23 Ιανουαρίου 1998 στη Limerick Corporation ότι, δυνάμει της ισχύουσας τότε ιρλανδικής νομοθεσίας, για τέτοιες περιπτώσεις απορρίψεως αποβλήτων δεν απαιτείτο άδεια αν αυτές πραγματοποιούνταν με σκοπό την αξιοποίησή τους.

55 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι οι σχετικοί υγρότοποι έχουν ιδιαίτερη οικολογική σημασία, τούτο δε προκύπτει επαρκώς από τη δικογραφία, ιδίως από το γεγονός ότι βρισκόταν υπό μελέτη ο χαρακτηρισμός ενός από αυτούς ως ειδικής ζώνης διατηρήσεως στο πλαίσιο της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206, σ. 7). Εξάλλου, από τις φωτογραφίες και τα αποκόμματα εφημερίδων που προσκομίζει η Επιτροπή, καθώς και από έγγραφο του Department of Arts, Heritage, Gaeltacht and the Islands, με ημερομηνία 8 Δεκεμβρίου 1997, προκύπτει ότι οι εν λόγω υγρότοποι είχαν υποστεί σημαντική βλάβη.

— Οι άνευ αδείας εργασίες τελματώσεως και διασκορπισμού αποβλήτων στο Ballard της περιοχής Fermoy της Κομητείας Cork (καταγγελία 1997/4792)

56 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το συμβούλιο της Κομητείας Cork, που είναι η αρμόδια αρχή για τη διαχείριση των αποβλήτων, ανεχόταν από το 1990 το γεγονός ότι μια ιδιωτική επιχείρηση στερούμενη αδείας εκτελούσε μεγάλης εκτάσεως εργασίες εναποθηκεύσεως οργανικών αποβλήτων σε λίμνες στο Ballard και διαθέσεως των αποβλήτων αυτών με διασκορπισμό τους, χωρίς να φροντίσει να πάψουν οι εργασίες αυτές και να επιβληθούν κυρώσεις. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν έργα υποδομής για την εκτέλεση των εν λόγω εργασιών χωρίς την απαιτούμενη πολεοδομική άδεια, ενώ η άδεια αυτή χορηγήθηκε το 1998, πράγμα το οποίο διευκόλυνε τη συνέχιση των σχετικών εργασιών.

57 Με το υπόμνημα αντικρούσεως η Ιρλανδική Κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι για τις εργασίες εναποθηκεύσεως και διασκορπισμού που εκτελούσε η ως άνω ιδιωτική επιχείρηση απαιτείτο σχετική άδεια. Θεωρεί όμως ότι το συμβούλιο της Κομητείας Cork προέβη στις κατάλληλες ενέργειες. Πράγματι, η αρχή αυτή διαπίστωσε τον Απρίλιο του 1992 ότι οι προσαπτόμενες δραστηριότητες είχαν σταματήσει. Όταν αυτές ξανάρχισαν, η εν λόγω αρχή έλαβε το έτος 1996 μέτρα προκειμένου να πάψει κάθε νέα απόρριψη αποβλήτων στις ως άνω λίμνες. Επειδή όμως διαπίστωσε, στο πλαίσιο επιθεωρήσεως διενεργηθείσας τον Αύγουστο του 2001, ότι πραγματοποιούνταν εκ νέου εργασίες τελματώσεως, το συμβούλιο της Κομητείας Cork κίνησε δικαστική διαδικασία, η οποία οδήγησε, τον Μάρτιο του 2002, σε καταδίκη του παραβάτη σε 1 800 ευρώ. Έκτοτε έπαψε κάθε παράνομη απόρριψη αποβλήτων, ενώ απομακρύνθηκαν τα υπάρχοντα απόβλητα.

58 Με το υπόμνημα απαντήσεως η Επιτροπή επιμένει στον ισχυρισμό ότι ουδέποτε έπαψαν οι επίμαχες δραστηριότητες. Προς τούτο προσκομίζει διάφορα έγγραφα, ορισμένα από τα οποία προέρχονται από το ίδιο το συμβούλιο της Κομητείας Cork, από τα οποία προκύπτει ότι απόβλητα απορρίπτονταν στο Ballard τουλάχιστον μέχρι τον Ιούνιο του 2002. Επιπλέον, η μόνη κύρωση που επιβλήθηκε στον φέροντα τη σχετική ευθύνη επιχειρηματία στηρίχθηκε μόνο σε παράλειψη γνωστοποιήσεως πληροφοριών στο συμβούλιο αυτό.

59 Χωρίς να αμφισβητεί τον τελευταίο αυτόν ισχυρισμό της Επιτροπής, η Ιρλανδική Κυβέρνηση εκθέτει, με το υπόμνημα ανταπαντήσεως που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Ιανουαρίου 2003, ότι το συμβούλιο της Κομητείας Cork μελετά τη δυνατότητα κινήσεως διώξεως κατά της εμπλεκομένης επιχειρήσεως, Εξάλλου, επίκειται η απομάκρυνση των υφισταμένων ακόμα στην περιοχή αποβλήτων.

60 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Δικαστήριο θεωρεί ότι έχει αποδειχθεί επαρκώς ότι διάφορες μη επιτρεπόμενες εργασίες τελματώσεως ή/και διασκορπισμού αποβλήτων συνεχίστηκαν με πρωτοβουλία ιδιωτικής επιχειρήσεως στο Ballard της Κομητείας Cork, τουλάχιστον μεταξύ 1990 και Ιουνίου 2002, χωρίς οι αρμόδιες αρχές να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να σταματήσουν τις εργασίες αυτές και χωρίς να επιβληθούν κυρώσεις. Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι διατηρήθηκαν τα αναγκαία για τέτοιες εργασίες έργα υποδομής ενώ δεν υφίστατο η απαιτούμενη πολεοδομική άδεια, οι δε αρμόδιες αρχές χορήγησαν το 1998 μια τέτοια άδεια, παρέχοντας τη δυνατότητα διατηρήσεως των σχετικών έργων υποδομής.

— Οι άνευ αδείας εργασίες εναποθηκεύσεως αποβλήτων στο Pembrokestown του Whiterock Hill της Κομητείας Wexford (καταγγελία 1997/4847)

61 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι μια ιδιωτική επιχείρηση προέβη μεταξύ των ετών 1995 και 2001 σε εργασίες εναποθηκεύσεως αποβλήτων σε χώρο ευρισκόμενο στο Pembrokestown, παρά την ύπαρξη τριών δικαστικών αποφάσεων του District Court, των ετών 1996 και 1997, περί καταδίκης της για τον λόγο αυτό σε διαδοχικά πρόστιμα 100 ΙΕΡ, στη συνέχεια δε δύο φορές 400 ΙΕΡ, πράγμα το οποίο καταδεικνύει εξάλλου πόσο απρόσφορες ήταν οι επιβληθείσες κυρώσεις. Ακόμη, οι εργασίες αυτές εξέθεσαν τους κατοίκους των γειτονικών περιοχών σε σημαντικές παρενοχλήσεις, τις οποίες είχε πληροφορηθεί το συμβούλιο της Κομητείας Wexford, όπως προκύπτει ιδίως από την απόφασή του της 23ης Φεβρουαρίου 1996 περί απορρίψεως αιτήσεως χορηγήσεως πολεοδομικής αδείας σχετικά με τον ως άνω χώρο, απόφαση την οποία προσκόμισε η Επιτροπή.

62 Κατά την Ιρλανδική Κυβέρνηση, τα σχετικά πρόστιμα ήταν σύμφωνα με τις διατάξεις των European Communities (Waste) Regulations (1979), που ίσχυαν την περίοδο των προσαπτόμενων πραγματικών περιστατικών και προέβλεπαν την επιβολή, κατόπιν συνοπτικής διώξεως, ποινής προστίμου μέχρι 600 IEP ή/και φυλακίσεως μέχρι έξι μηνών. Εξάλλου, επειδή οι ως άνω εργασίες πραγματοποιούνταν σποραδικά, το συμβούλιο της Κομητείας Wexford δεν θεώρησε χρήσιμο να ζητήσει να απευθυνθεί διαταγή στον ενδιαφερόμενο να απόσχει από αυτές. Τέλος, οι εν λόγω εργασίες αποτέλεσαν το αντικείμενο αποφάσεως περί χορηγήσεως σχετικής αδείας της 24ης Ιανουαρίου 2001, απόφαση την οποία προσκομίζει η καθής κυβέρνηση.

63 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει επαρκώς ότι οι εργασίες εναποθηκεύσεως αποβλήτων σε ιδιωτικό χώρο στο Pembrokestown πραγματοποιήθηκαν υπό συνθήκες επιβλαβείς για τους κατοικούντες σε γειτνιάζουσες περιοχές μεταξύ 1995 και Ιανουαρίου 2001, χωρίς να έχει χορηγηθεί κάποια σχετική άδεια, χωρίς να λάβουν οι αρμόδιες αρχές κατάλληλα μέτρα για να σταματήσουν τις εν λόγω εργασίες και χωρίς να επιβληθούν γι' αυτές αρκετά αποτελεσματικές κυρώσεις ώστε να έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα. Αποδεικνύεται επίσης ότι στις 24 Ιανουαρίου 2001 η EPA χορήγησε την άδεια που προέβλεπε ο νόμος του 1996 στον εκμεταλλευόμενο τον χώρο αυτό επιχειρηματία.

— Η στερούμενη αδείας εκμετάλλευση του δημοτικού χώρου απορρίψεως αποβλήτων του Powerstown στην Κομητεία Carlow (καταγγελία 1999/4351)

64 Με το δικόγραφο της προσφυγής η Επιτροπή υποστηρίζει ο δημοτικός χώρος απορρίψεως αποβλήτων του Powerstown στην Κομητεία Carlow λειτουργεί χωρίς άδεια από το 1975 και ότι, ενώ είχε υποβληθεί αίτηση χορηγήσεως αδείας στις 27 Φεβρουαρίου 1998 με βάση τον νόμο του 1996, μέχρι τις 23 Φεβρουαρίου 2000 δεν είχε ληφθεί καμία σχετική απόφαση, ενώ η εγκατάσταση συνέχιζε να λειτουργεί από τον χρόνο της υποβολής της αιτήσεως αυτής.

65 Χωρίς να αμφισβητήσει τους ισχυρισμούς αυτούς, η Ιρλανδική Κυβέρνηση προσκομίζει απόφαση περί χορηγήσεως αδείας σχετικά με τον χώρο απορρίψεως αποβλήτων αυτό, την οποία έλαβε η EPA στις 24 Μαρτίου 2000.

— Η στερούμενη αδείας εκμετάλλευση εγκαταστάσεως εναποθηκεύσεως και επεξεργασίας αποβλήτων στο Cullinagh του Fermoy της Κομητείας Cork (καταγγελία 1999/4478)

66 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το συμβούλιο της Κομητείας Cork ανέχθηκε από το 1991 την εκμετάλλευση εκ μέρους στερούμενου αδείας ιδιώτη επιχειρηματία μιας εγκαταστάσεως εναποθηκεύσεως και επεξεργασίας αποβλήτων σε χώρο στο Cullinagh, εντός ζώνης με υπόγεια ύδατα, χωρίς να φροντίσει για τη διακοπή των εργασιών αυτών και για την επιβολή κυρώσεων, παρά τις διαδοχικές απορρίψεις των αιτήσεων χορηγήσεως πολεοδομικής αδείας τις οποίες είχε υποβάλει ο επιχειρηματίας αυτός μεταξύ 1991 και 1994.

67 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση διατείνεται ότι, τον Απρίλιο του 2002, εκδόθηκε απόφαση που παρείχε την άδεια στην ως άνω εκμετάλλευση να προβεί σε εργασίες αξιοποιήσεως για ποσότητα 6 500 τόνων αποβλήτων ετησίως. Εντούτοις, η απόφαση αυτή δεν προσκομίστηκε. Κατά την ως άνω κυβέρνηση, δεν αποδείχθηκε μόλυνση των υπογείων υδάτων από την εγκατάσταση αυτή, η δε απόφαση περί χορηγήσεως αδείας επιβάλλει μια διαδικασία επιτηρήσεως και εκτιμήσεως της ποιότητας των υδάτων αυτών. Όσον αφορά τις πολεοδομικές άδειες, το συμβούλιο της Κομητείας Cork τις χορήγησε μεν αρχικά, όμως στη συνέχεια η αρμόδια σε δεύτερο βαθμό αρχή προέβη σε ακύρωσή τους.

68 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο κρίνει ότι αποδεικνύεται επαρκώς ότι συνεχίστηκε η άνευ αδείας εκμετάλλευση χώρου εναποθηκεύσεως και επεξεργασίας αποβλήτων, τουλάχιστον μεταξύ 1991 και Απριλίου 2002, σε ζώνη όπου δεν μπορούσε να αποκλειστεί ο κίνδυνος μολύνσεως των υπογείων υδάτων, χωρίς οι αρμόδιες αρχές να λάβουν κατάλληλα μέτρα για να σταματήσουν τις σχετικές δραστηριότητες στην εκμετάλλευση αυτή και χωρίς να επιβληθούν κυρώσεις.

Εξάλλου, όπως προκύπτει από την προηγούμενη σκέψη, η Ιρλανδική Κυβέρνηση παραδέχεται ότι οι προαναφερόμενες αρχές χορήγησαν πολεοδομικές άδειες για τις ως άνω εγκαταστάσεις σε περίοδο κατά την οποία οι εγκαταστάσεις αυτές δεν διέθεταν την άδεια που προβλέπει η οδηγία.

— Οι απορρίψεις αποβλήτων και η άνευ αδείας εκμετάλλευση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων στη χερσόνησο Poolbeg του Δουβλίνου (καταγγελία 1999/4801)

69 Η Επιτροπή υποστηρίζει, αφενός, ότι οι αρμόδιες αρχές του Δήμου του Δουβλίνου ανέχθηκαν από το 1997 την απόρριψη αποβλήτων από οικοδομές και κατεδαφίσεις σε ζώνη βλάστησης στη χερσόνησο Poolbeg, χωρίς να φροντίσουν για τη διακοπή τους ή για την επιβολή κυρώσεων, αλλ' ούτε και για την απομάκρυνση των σχετικών αποβλήτων. Αφετέρου, οι ίδιες αρχές ανέχθηκαν την εκμετάλλευση στην ανωτέρω χερσόνησο δύο στερούμενων αδείας εγκαταστάσεων επεξεργασίας μεταλλικών αποβλήτων, επίσης χωρίς να φροντίσουν για τη διακοπή των σχετικών εργασιών ή για την επιβολή κυρώσεων, φθάνοντας μάλιστα μέχρι του σημείου να προωθήσουν τη χορήγηση κοινοτικής χρηματοδοτήσεως υπέρ των επίμαχων εγκαταστάσεων.

70 Όσον αφορά τις δύο προαναφερόμενες εγκαταστάσεις, η Ιρλανδική Κυβέρνηση εξέθεσε, με δύο έγγραφα της 12ης Δεκεμβρίου 2000 και της 26ης Ιουνίου 2001 αποσταλέντα κατόπιν των αιτήσεων παροχής πληροφοριών που της είχε απευθύνει η Επιτροπή, ότι, ύστερα από τις αιτήσεις χορηγήσεως αδείας που είχαν υποβληθεί, αντιστοίχως, στις 23 Σεπτεμβρίου και στις 15 Οκτωβρίου 1998, στις 3 Αυγούστου 2000 και την 1η Μαρτίου 2001, αντιστοίχως, χορηγήθηκαν τελικά γι' αυτές σχετικές άδειες. Σχετικά δε με τις κοινοτικές ενισχύσεις, η ως άνω κυβέρνηση διατείνεται με το υπόμνημα αντικρούσεως ότι αυτές χορηγήθηκαν κατά λάθος.

71 Εξάλλου, η Ιρλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι υπήρξε μία μόνο περίπτωση ανεξέλεγκτου χώρου απορρίψεως αποβλήτων στο παρελθόν και ότι ο σχετικός χώρος αποκαταστάθηκε πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έτασσε η αιτιολογημένη γνώμη του 2001, ενώ δεν υφίσταται πλέον κανένα ίχνος προσβολής του περιβάλλοντος στον χώρο αυτό. Επειδή δεν εξακριβώθηκε η ταυτότητα των δραστών των σχετικών πράξεων, δεν κατέστη δυνατό να επιβληθούν κυρώσεις.

72 Με το υπόμνημα απαντήσεως η Επιτροπή εκθέτει ότι, από λεπτομερείς πληροφορίες που έλαβε από τους υποβαλόντες σχετική καταγγελία οι οποίοι είχαν τακτικές επαφές με την Dublin Port Company, η οποία είναι η αρμόδια για τη χερσόνησο Poolberg, καθώς και με την Dublin Corporation, η οποία είναι η αρμόδια αρχή για τη διαχείριση αποβλήτων, αλλά και από φωτογραφίες που προσκομίζει, προκύπτει ότι οι περιπτώσεις απορρίψεως αποβλήτων συνεχίστηκαν μέχρι τις αρχές του έτους 2000 και ότι οι ιρλανδικές αρχές προέβησαν στην αποκατάσταση του σχετικού χώρου μόλις στα τέλη του έτους αυτού.

73 Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως η Ιρλανδική Κυβέρνηση αμφισβητεί τους ισχυρισμούς αυτούς της Επιτροπής και θεωρεί ότι οι φωτογραφίες που προσκομίζει δεν αρκούν προς στήριξή τους.

74 Το Δικαστήριο διαπιστώνει, αφενός, ότι, με τα από 12 Δεκεμβρίου 2000 και 26 Ιουνίου 2001 έγγραφά της, η Ιρλανδική Κυβέρνηση παραδέχθηκε ότι υπήρξαν σημαντικής εκτάσεως απορρίψεις μπάζων στην υπό κρίση ζώνη και εξέθεσε ότι πραγματοποιήθηκαν σχετικά εργασίες ισοπεδώσεώς τους προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως υλικό για τα θεμέλια πλατφόρμας για τη συναρμολόγηση σωλήνων υπονόμων. Αφετέρου, όσα εξέθεσαν οι υποβαλόντες καταγγελία και οι φωτογραφίες που προσκομίζει η Επιτροπή αποτελούν επαρκώς συγκεκριμένα και λεπτομερή στοιχεία ώστε, όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 42 έως 47 της παρούσας αποφάσεως, η Ιρλανδική Κυβέρνηση να μην μπορεί να περιορίζεται στην προβολή του ισχυρισμού ότι τα προσαπτόμενα πραγματικά περιστατικά δεν έχουν αποδειχθεί, χωρίς να αμφισβητεί ουσιαστικώς και λεπτομερώς τα στοιχεία που προσκομίζει η Επιτροπή και χωρίς να προβάλλει συγκεκριμένες αποδείξεις που να επιβεβαιώνουν τους δικούς της ισχυρισμούς.

75 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Δικαστήριο κρίνει ότι αποδεικνύεται επαρκώς ότι οι αρμόδιες αρχές του Δήμου του Δουβλίνου ανέχθηκαν, από το 1997 και μέχρι το 2000, την ύπαρξη μπάζων χωρίς σχετική άδεια σε ζώνη βλάστησης στη χερσόνησο Poolbeg, χωρίς να φροντίσουν για τη διακοπή των σχετικών δραστηριοτήτων ή για την απομάκρυνση των επίμαχων αποβλήτων. Οι ως άνω αρχές ανέχθηκαν μάλιστα την άνευ αδείας εκμετάλλευση στη χερσόνησο αυτή δύο εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων, μέχρι τις 3 Αυγούστου 2000 και την 1η Μαρτίου 2001, αντιστοίχως, ημερομηνίες χορηγήσεως σχετικών αδειών για τις

εγκαταστάσεις αυτές, χωρίς να φροντίσουν για τη διακοπή των επίμαχων δραστηριοτήτων σ' αυτές ή για την επιβολή κυρώσεων σε βάρος του εμπλεκόμενου επιχειρηματία. Επιπλέον, οι ως άνω εγκαταστάσεις έλαβαν και κοινοτική οικονομική ενίσχυση.

— Η άνευ αδείας εκμετάλλευση δημοτικών χώρων απορρίψεως αποβλήτων στο Tramore και στο Kilbarry, στην Κομητεία Waterford (καταγγελία 1999/5008)

76 Από τα έγγραφα στοιχεία και τα υπομνήματα των διαδίκων προκύπτει ότι ο χώρος απορρίψεως αποβλήτων του Tramore, που λειτουργεί χωρίς άδεια από τη δεκαετία του '30, γειτνιάζει με ζώνη ειδικής προστασίας υπό την έννοια της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 202), και ότι βρίσκεται κατά ένα μέρος σε ζώνη η οποία έχει προταθεί να κηρυχθεί τόπος εθνικής κληρονομιάς και ειδική ζώνη διατηρήσεως υπό την έννοια της οδηγίας 92/43. Από τα ως άνω έγγραφα προκύπτει επίσης ότι επί της αιτήσεως χορηγήσεως αδείας σχετικά με τον χώρο απορρίψεως αποβλήτων αυτό, που υποβλήθηκε μόλις στις 30 Σεπτεμβρίου 1998, η EPA έλαβε θετική απόφαση στις 25 Σεπτεμβρίου 2001.

77 Όσον αφορά τον χώρο απορρίψεως αποβλήτων του Kilbarry, που λειτουργεί χωρίς άδεια από τη δεκαετία του '70, γειτνιάζει με υγρότοπο ο οποίος έχει προταθεί να κηρυχθεί τόπος εθνικής κληρονομιάς και βρίσκεται σε περιοχή που ήταν προηγουμένως ζώνη επιστημονικού ενδιαφέροντος. Υποβληθείσα στις 30 Σεπτεμβρίου 1997, η σχετική αίτηση χορηγήσεως αδείας οδήγησε στην έκδοση ευνοϊκής αποφάσεως της EPA στις 19 Οκτωβρίου 2001.

78 Κατά την Επιτροπή, η άνευ αδείας εκμετάλλευση των δύο αυτών χώρων απορρίψεως αποβλήτων προκάλεσε ακόμη σημαντικής εκτάσεως βλάβες και ενόχληση σε βάρος του περιβάλλοντος, συνιστάμενες ιδίως σε καταπάτηση των γειτονικών υγρότοπων και σε συνακόλουθη μείωση της εκτάσεώς τους.

79 Με έγγραφο της 30ής Νοεμβρίου 2000 απευθυνόμενο στην Επιτροπή σε απάντηση αιτήσεως παροχής πληροφοριών που της υποβλήθηκε, η Ιρλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η συρρίκνωση του υγρότοπου που γειτνιάζει προς τον χώρο απορρίψεως αποβλήτων του Kilbarry επήλθε πριν από δέκα χρόνια. Όσον αφορά τις προβαλλόμενες ενοχλήσεις σε βάρος του περιβάλλοντος, η ως άνω κυβέρνηση αρνείται την ύπαρξη οποιωνδήποτε σημαντικών αρνητικών συνεπειών εξαιτίας του χώρου απορρίψεως αποβλήτων του Tramore επί της γειτονικής ζώνης ειδικής προστασίας, αναγνωρίζει όμως ότι η EPA είχε εκφράσει την ανησυχία της όσον αφορά τον χώρο απορρίψεως αποβλήτων του Kilbarry.

80 Με τα προβαλλόμενα προς άμυνά της υπομνήματα η Ιρλανδική Κυβέρνηση διευκρινίζει εξάλλου ότι, κατόπιν της μεταβολής των ορίων της προτεινόμενης ειδικής ζώνης διατηρήσεως στο Tramore εκ μέρους του Duchas, το οποίο είναι η αρμόδια αρχή για τη διατήρηση της φύσεως, ο χώρος απορρίψεως αποβλήτων δεν εκτείνεται πλέον σε τμήμα της ζώνης αυτής. Διατείνεται επιπλέον ότι με τις από 25 Σεπτεμβρίου και 19 Οκτωβρίου 2001 αποφάσεις περί παροχής αδείας αντιμετωπίζονται καταλλήλως όλες οι επιβλαβείς συνέπειες για το περιβάλλον, ιδίως οι προκαλούμενες σε βάρος διαφόρων ευαίσθητων από οικολογικής απόψεως ζωνών που γειτνιάζουν προς τους χώρους απορρίψεως αποβλήτων αυτούς.

81 Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η Ιρλανδική Κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι ο χώρος απορρίψεως αποβλήτων του Kilbarry επεκτάθηκε σε βάρος του γειτονικού υγρότοπου και ότι με τον τρόπο αυτό μειώθηκε η επιφάνεια του τελευταίου.

82 Όσον αφορά τον χώρο απορρίψεως αποβλήτων του Tramore, από έγγραφο της 29ης Μαΐου 2000 της αρμόδιας για την προστασία της φύσεως ιρλανδικής αρχής προκύπτει ότι η αρχή αυτή προσάπτει στο συμβούλιο της Κομητείας Waterford τόσο την επέκταση του χώρου απορρίψεως αποβλήτων σε βάρος της προτεινόμενης ειδικής ζώνης διατηρήσεως όσο και τις βλάβες που προκλήθηκαν εξ αυτού. Ένα σχέδιο διατηρήσεως που εκπόνησε η ίδια αρχή στις 20 Ιουλίου 2000, το οποίο προσκομίζει επίσης η Επιτροπή, επιβεβαιώνει ότι η ως άνω προσβολή της ζώνης αυτής με συνακόλουθη μείωση της εκτάσεώς της επήλθε μετά το 1993, προκαλώντας σοβαρές βλάβες σε βάρος της και σε βάρος άλλων γειτονικών σε σχέση με τον χώρο απορρίψεως αποβλήτων εκτάσεων. Επίσης, σε φωτογραφίες του Μαΐου του 2001, που προσκόμισε η Επιτροπή, εμφαίνονται απόβλητα πλησίον των ορίων του χώρου απορρίψεως αποβλήτων αυτού, σε βάρος του περιβάλλοντος φυσικού τοπίου.

83 Τέλος, ορισμένες διαπιστώσεις οι οποίες περιλαμβάνονται σε εκθέσεις επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο των διαδικασιών χορηγήσεως αδείας στους δύο αυτούς χώρους απορρίψεως αποβλήτων και στις ίδιες τις αποφάσεις περί χορηγήσεως αδείας, καθώς και διάφοροι ειδικοί όροι που προέβλεπαν αυτές, βεβαιώνουν ότι η λειτουργία των χώρων απορρίψεως αποβλήτων προκάλεσε σημαντική ζημία στο περιβάλλον, ιδίως στο υδάτινο. Επιπλέον, η ουσιαστική τήρηση των διαφόρων όρων που επέβαλλαν οι εν λόγω αποφάσεις συνεπάγεται τη λήψη μέτρων εκτελέσεως και την πραγματοποίηση έργων, οπότε η χορήγηση των αδειών απλώς δεν είναι ικανή να εξασφαλίσει την άμεση διακοπή της προσβολής του περιβάλλοντος η οποία προκύπτει από την εκμετάλλευση των δύο επίμαχων χώρων απορρίψεως αποβλήτων. Κατά τα λοιπά, η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται ιδίως από την ετήσια περιβαλλοντική έκθεση του Οκτωβρίου 2002 την οποία συνέταξε το συμβούλιο της Κομητείας Waterford, σύμφωνα με τις επιταγές της αποφάσεως περί χορηγήσεως αδείας σχετικά με τον χώρο απορρίψεως αποβλήτων του Tramore.

84 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Δικαστήριο κρίνει ότι αποδεικνύεται επαρκώς ότι οι δημοτικοί χώροι απορρίψεως αποβλήτων του Tramore και του Kilbarry, που δημιουργήθηκαν τις δεκαετίες του '30 και του '70, συνέχισαν να λειτουργούν χωρίς άδεια μέχρι τις 25 Σεπτεμβρίου και τις 19 Οκτωβρίου 2001, ημερομηνίες χορηγήσεως εκ μέρους της EPA των αδειών λειτουργίας τους, για τις οποίες είχαν υποβληθεί σχετικές αιτήσεις στις 30 Σεπτεμβρίου 1998 και στις 30 Σεπτεμβρίου 1997, αντιστοίχως. Αποδεικνύεται επαρκώς επίσης ότι οι εν λόγω χώροι απορρίψεως αποβλήτων επεκτάθηκαν σε ευαίσθητους υγρότοπους ιδιαίτερου οικολογικού ενδιαφέροντος, προκαλώντας ιδίως υποβάθμιση των ζωνών και μείωση της εκτάσεώς τους, και ότι αυτοί αποτέλεσαν την αιτία ορισμένων σημαντικών βλαβών σε βάρος του περιβάλλοντος οι οποίες, όπως προκύπτει από την προηγούμενη σκέψη, δεν έπαψαν πλήρως απλώς και μόνον λόγω της χορηγήσεως των προαναφερθεισών αδειών.

Η άνευ αδείας εκμετάλλευση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων στο Lea Road και στο Ballymorris, στην Κομητεία Laois (καταγγελία 1999/5112)

85 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι αρμόδιες τοπικές αρχές ανέχθηκαν το γεγονός ότι ένας ιδιώτης επιχειρηματίας εκμεταλλευόταν χωρίς άδεια από τη δεκαετία του '80 εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων σε εγκαταλειμμένα ορυχεία στο Lea Road

και στο Ballymorris, κοντά στο Portarlington, της Κομητείας Laois, εγκαταστάσεις οι οποίες βρίσκονται και οι δύο στη ζώνη απορροής του ποταμού Barrow, με σημαντικά υδροφόρα στρώματα, ενώ οι εν λόγω αρχές δεν φρόντισαν ούτε για τη διακοπή των σχετικών δραστηριοτήτων ούτε για την επιβολή κυρώσεων.

86 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση αναγνώρισε μεν με έγγραφο που απηύθυνε στην Επιτροπή στις 28 Νοεμβρίου 2000 ότι πράγματι διεξάγονταν δραστηριότητες διαχειρίσεως αποβλήτων στις δύο αυτές τοποθεσίες χωρίς την απαιτούμενη άδεια, αντιτείνει όμως αμυνόμενη ότι το συμβούλιο της Κομητείας Laois τη διαβεβαίωσε τον Σεπτέμβριο του 2001 ότι, στο μεταξύ, είχε πάψει κάθε δραστηριότητα στον επίμαχο χώρο στο Lea Road. Όσον αφορά τον αντίστοιχο χώρο του Ballymorris, διατείνεται ότι η EPA δημοσίευσε τον Φεβρουάριο του 2002 ένα σχέδιο αποφάσεως απορρίπτον τη ζητούμενη άδεια.

87 Με το υπόμνημα απαντήσεως η Επιτροπή αμφισβητεί ότι έπαψαν οι δραστηριότητες διαχειρίσεως αποβλήτων στο Lea Road. Συναφώς, προσκομίζει διάφορες εκθέσεις συνταχθείσες κατόπιν επιθεωρήσεων του σχετικού χώρου, μία από τις οποίες φέρει ημερομηνία 6 Ιουνίου 2002 και συνοδεύεται από φωτογραφίες, που βεβαιώνουν τη συνέχιση σημαντικών δραστηριοτήτων διαχειρίσεως και εναποθηκεύσεως αποβλήτων στον χώρο αυτό, τουλάχιστον μέχρι την ημερομηνία αυτή. Η Επιτροπή προσκομίζει ομοίως διάφορες άλλες εκθέσεις επιθεωρήσεως και φωτογραφίες που αποδεικνύουν την έκταση των δραστηριοτήτων διαχειρίσεως αποβλήτων στο Ballymorris.

88 Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Ιανουαρίου 2003, η Ιρλανδική Κυβέρνηση εκθέτει ότι αναμένεται τον Μάρτιο του 2003 μια διοικητική απόφαση σχετικά με την αίτηση χορηγήσεως αδείας για τον επίμαχο χώρο στο Ballymorris.

89 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Δικαστήριο κρίνει ότι αποδεικνύεται επαρκώς ότι οι αρμόδιες ιρλανδικές αρχές ανέχθηκαν το γεγονός ότι ένας ιδιώτης επιχειρηματίας εκμεταλλευόταν χωρίς άδεια από τη δεκαετία του '80 δύο εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων σε εγκαταλειμμένα ορυχεία στο Lea Road

και στο Ballymorris, κοντά στο Portarlington, της Κομητείας Laois, εγκαταστάσεις οι οποίες βρίσκονται και οι δύο στη ζώνη απορροής του ποταμού Barrow, με σημαντικά υδροφόρα στρώματα, ενώ οι εν λόγω αρχές δεν φρόντισαν ούτε για τη διακοπή των σχετικών δραστηριοτήτων ούτε για την επιβολή κυρώσεων. Στην περίπτωση του χώρου στο Lea Road, η κατάσταση αυτή συνεχίστηκε τουλάχιστον μέχρι τις 6 Ιουνίου 2002 και, όσον αφορά τον χώρο στο Ballymorris, μέχρι τις 10 Ιανουαρίου 2003.

— Η χωρίς άδεια εκμετάλλευση των δημοτικών χώρων απορρίψεως αποβλήτων του Drumnaboden, του Muckish και του Glenalla, στην Κομητεία Donegal (καταγγελία 2000/4408)

90 Δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων ότι, αφού υποβλήθηκε άδεια στις 30 Σεπτεμβρίου 1998 κατ' εφαρμογήν του νόμου του 1996 αφορώσα τον δημοτικό χώρο απορρίψεως αποβλήτων, διατάχθηκε να κλείσει ο εν λόγω χώρος, με απόφαση του συμβουλίου της Κομητείας Donegal της 26ης Απριλίου 1999. Η ως άνω αρχή αποφάσισε επίσης τη συνέχιση των δραστηριοτήτων που αφορούσαν τους δημοτικούς χώρους απορρίψεως αποβλήτων του Muckish και του Glenalla, οι οποίοι έκλεισαν λίγο πριν από την 1η Μαρτίου 1999, καταληκτική ημερομηνία πριν από την οποία, δυνάμει του νόμου αυτού, έπρεπε να υποβληθεί αίτηση χορηγήσεως σχετικής αδείας όσον αφορά κάθε υφιστάμενο δημοτικό χώρο απορρίψεως αποβλήτων. Κατά συνέπεια, οι δραστηριότητες διαχειρίσεως αποβλήτων συνεχίστηκαν στους δύο τελευταίους χώρους απορρίψεως αποβλήτων, ενώ οι σχετικές αιτήσεις χορηγήσεως αδείας υποβλήθηκαν μόλις στις 5 Οκτωβρίου 1999. Παρά την καθυστερημένη υποβολή των αιτήσεων αυτών, η EPA δεν διατύπωσε αντιρρήσεις για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων στους χώρους απορρίψεως αποβλήτων.

— Οι άνευ αδείας απορρίψεις και εναποθέσεις αποβλήτων στο Carlingford Lough του Greenore, στην Κομητεία Louth (καταγγελία 2000/4145)

91 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι ιρλανδικές αρχές ανέχθηκαν, από το 1990, την άνευ αδείας απόρριψη αποβλήτων από οικοδομές και κατεδαφίσεις σε παραθαλάσσια ζώνη στο Carlingford Lough του Greenore, στην Κομητεία Louth, χωρίς να φροντίσουν για τη διακοπή των δραστηριοτήτων αυτών ή για την επιβολή κυρώσεων, αλλ' ούτε και για την απομάκρυνση των αποβλήτων.

92 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση εξέθεσε, σε έγγραφο που απέστειλε στην Επιτροπή στις 9 Απριλίου 2001, ότι το Department of the Marine and Natural Resources είχε θεωρήσει ότι το ζήτημα των εν λόγω αποβλήτων θα επιλυόταν στο πλαίσιο σχεδίου τοπικής αναπτύξεως, το οποίο βρισκόταν υπό μελέτη. Εξάλλου, το Department of the Environment and Local Government διαβίβασε στην Επιτροπή αντίγραφο εκθέσεως, με ημερομηνία 23 Οκτωβρίου 2000, στο οποίο τα απόβλητα που είχαν αποτεθεί στο Carlingford Lough χαρακτηρίζονταν ως μπάζα από κατεδαφίσεις.

93 Ωστόσο, η Ιρλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει, στο πλαίσιο της άμυνάς της, ότι η τελευταία αυτή εκτίμηση είναι εσφαλμένη. Κατόπιν δειγματοληπτικής εξετάσεως που πραγματοποιήθηκε επί τόπου τον Ιανουάριο του 2002 αιτήσει του συμβουλίου της Κομητείας Louth, προέκυψε ότι οι ύλες οι οποίες είχαν εναποτεθεί στον σχετικό χώρο ήταν βράχοι και πέτρες που προέρχονταν από ορυχείο και τις οποίες είχε μεταφέρει μέχρις εκεί η επιχείρηση Greenore Port προς τον σκοπό της αξιοποιήσεως του εδάφους, οπότε δεν υφίστατο διάθεση αποβλήτων. Επιπλέον, τώρα σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν οι ύλες αυτές για την κατασκευή ενός φράγματος που θα κατασκευαστεί στον χώρο αυτό.

94 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο κρίνει ότι από τα στοιχεία που προσκόμισε η Επιτροπή, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ιδίως έγγραφα προερχόμενα από τους υποβαλόντες καταγγελία και από το Department of the Marine and Natural Resources, δύο εκθέσεις επιθεωρήσεων συνταχθείσες από υπαλλήλους του υπουργείου αυτού ύστερα από επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν επί τόπου το 1993 και το 1997, καθώς και από διάφορες φωτογραφίες του Ιανουαρίου του 2002, ότι τα επίμαχα απόβλητα προέρχονται πράγματι από κατεδαφίσεις, αποτελούμενα ιδίως από οπλισμένο σκυρόδεμα και από σίδερα. Ομοίως, αποδεικνύεται επαρκώς από τα στοιχεία αυτά ότι πράγματι ένας ιδιώτης επιχειρηματίας στερούμενος αδείας προέβαινε από το 1990 σε απόρριψη και εναπόθεση τέτοιων αποβλήτων από κατεδαφίσεις και οικοδομές σε παραθαλάσσια ζώνη στο Carlingford Lough, καθώς και ότι οι αρμόδιες ιρλανδικές αρχές ανέχθηκαν την κατάσταση αυτή τουλάχιστον μέχρι τον Ιανουάριο του 2002, χωρίς μάλιστα να φροντίσουν για τη διακοπή των επίμαχων δραστηριοτήτων και για την επιβολή κυρώσεων, αλλ' ούτε και για την απομάκρυνση των αποβλήτων.

— Η αποκομιδή αποβλήτων από ιδιωτικές επιχειρήσεις που δεν διέθεταν άδεια ή δεν ήταν καταχωρημένες, στο Bray της Κομητείας Wicklow (καταγγελία 2000/4157)

95 Η Επιτροπή εκθέτει ότι, τον Ιανουάριο του 2000, το δημοτικό συμβούλιο του Bray αποφάσισε να πάψει να αναλαμβάνει την αποκομιδή των οικιακών αποβλήτων και κάλεσε τους δημότες να απευθυνθούν σε ιδιωτικές επιχειρήσεις αποκομιδής, τα ονόματα των οποίων τους γνωστοποίησε. Όμως, κατά την Επιτροπή, οι τελευταίες αυτές επιχειρήσεις δεν ήταν δεόντως καταχωρημένες ή δεν διέθεταν σχετική άδεια, υπό την έννοια του άρθρου 12 της οδηγίας, λόγω της μη μεταφοράς της διατάξεως αυτής στο ιρλανδικό δίκαιο.

96 Με το από 4 Οκτωβρίου 2000 έγγραφό της που απηύθυνε στην Επιτροπή, η Ιρλανδική Κυβέρνηση εκθέτει, αφενός, ότι ο Δήμος του Bray τηρούσε μητρώο όλων των επιχειρήσεων αποκομιδής αποβλήτων που ασκούσαν τις δραστηριότητές τους στην περιοχή της. Αφετέρου, πληροφόρησε την Επιτροπή σχετικά με την επικείμενη θέσπιση ρυθμίσεως προβλέπουσας έναν σύστημα χορηγήσεως αδείας για την αποκομιδή αποβλήτων στην Ιρλανδία.

— Οι άνευ αδείας απορρίψεις αποβλήτων σε χώρους στο Ballynattin, το Pickardstown, το Ballygunner Bog και το Castletown, στην Κομητεία Waterford (καταγγελία 2000/4633)

97 Με το δικόγραφο της προσφυγής της η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το συμβούλιο της Κομητείας Waterford ανέχθηκε, τουλάχιστον μέχρι τον Δεκέμβριο του 2001, την άνευ αδείας απόρριψη διαφόρων αποβλήτων, κυρίως από οικοδομές και κατεδαφίσεις, σε διάφορους υγρότοπους της Κομητείας αυτής, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται χώροι στο Ballynattin, το Pickardstown, το Ballygunner Bog και το Castletown, χωρίς να φροντίσει για τη διακοπή των σχετικών δραστηριοτήτων και την επιβολή κυρώσεων, αλλ' ούτε και την απομάκρυνση των αποβλήτων.

98 Με το υπόμνημα αντικρούσεως που κατέθεσε στο Δικαστήριο στις 19 Αυγούστου 2002, η Ιρλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, την ημερομηνία εκπνοής της προθεσμίας που έτασσε η αιτιολογημένη γνώμη του 2001, είχε σταματήσει κάθε απόρριψη αποβλήτων στους χώρους του Pickardstown, του Castletown και του Ballygunner Bog. Εξάλλου, το συμβούλιο της Κομητείας Waterford είχε λάβει μέτρα προκειμένου να απομακρυνθούν τα απόβλητα που είχαν αποτεθεί στους δύο πρώτους χώρους. Όσον αφορά τον τρίτο, στο μεταξύ σπάρθηκε με γρασίδι, ενώ, κατά το ως άνω συμβούλιο, η απομάκρυνση των αποβλήτων δεν καθιστά δυνατή την αποκατάσταση της προτέρας καταστάσεως του σχετικού υγρότοπου. Η ως άνω κυβέρνηση διατείνεται ότι κινήθηκε δίωξη τον Ιανουάριο του 2002 όσον αφορά τον χώρο του Ballynattin, αφού η διαταγή τού εν λόγω συμβουλίου τον Ιούνιο του 2000 για τη διακοπή κάθε απορρίψεως αποβλήτων και την απομάκρυνσή τους δεν απέφερε αποτελέσματα.

99 Προς στήριξη του υπομνήματος απαντήσεως, η Επιτροπή προσκομίζει φωτογραφίες του Σεπτεμβρίου του 2002 όπου φαίνεται η ύπαρξη αποβλήτων από κατεδαφίσεις στους χώρους του Ballynattin, του Pickardstown και του Castletown, καθώς και εκτέλεση οικοδομικών εργασιών στον πρώτο από τους χώρους αυτούς.

100 Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, που κατέθεσε στο Δικαστήριο στις 10 Ιανουαρίου 2003, η Ιρλανδική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι οι απορρίψεις αποβλήτων στο Ballynattin, στο Pickardstown, στο Ballygunner Bog και στο Castletown πραγματοποιήθηκαν σε εκτάσεις με επιφάνεια, αντιστοίχως, 0,1, 0,8, 0,4 και 1 εκταρίου, ήτοι 0,15 %, 27 %, 6 % και 17 % των σχετικών υγρότοπων. Στην περίπτωση του τόπου του Ballynattin, μια διάταξη του Circuit Court επέβαλε την απομάκρυνση των αποβλήτων και την κατεδάφιση της υπό κατασκευήν οικοδομής, ενώ υποβλήθηκε ενώπιον του ως άνω δικαστηρίου αίτημα για τη σύλληψη του ιδιοκτήτη του σχετικού χώρου τον Δεκέμβριο του 2002. Πληροφορηθέν προσφάτως σχετικά με νέες περιπτώσεις απορρίψεως αποβλήτων στον χώρο του Castletown, το συμβούλιο της Κομητείας Waterford εξέφρασε την πρόθεσή του να απαιτήσει την απομάκρυνση των αποβλήτων που είχαν εναποτεθεί στον χώρο αυτό, καθώς και σ' εκείνον του Pickardstown.

101 Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω στοιχεία, το Δικαστήριο κρίνει ότι αποδεικνύεται επαρκώς ότι πραγματοποιήθηκαν απορρίψεις αποβλήτων, κυρίως από οικοδομές και κατεδαφίσεις, σε διάφορους υγρότοπους της Κομητείας Waterford, σε

διάφορους χώρους στο Ballynattin, το Pickardstown, το Ballygunner Bog και το Castletown, κατόπιν πρωτοβουλίας ιδιωτών επιχειρηματιών, και ότι την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 προθεσμίας η αρμόδια τοπική αρχή δεν είχε φροντίσει για τη διακοπή τους και για την επιβολή κυρώσεων, αλλ' ούτε και για την απομάκρυνση των αποβλήτων, κατάσταση η οποία συνεχίστηκε εξάλλου και μετά την άσκηση της παρούσας προσφυγής.

Επί της παραβάσεως των άρθρων 9 και 10 της οδηγίας

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

102 Η Επιτροπή εκθέτει ότι, κατά τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας, από το 1977 όλες οι εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων πρέπει να πραγματοποιούνται με βάση σχετική άδεια. Η άδεια αυτή, η οποία χορηγείται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4 της οδηγίας και πρέπει να διευκρινίζει τους όρους τους οποίους πρέπει να πληρούν οι εργασίες αυτές προκειμένου να προστατεύεται το περιβάλλον, οφείλει οπωσδήποτε να προηγείται της διενέργειας των οικείων εργασιών.

103 Κατά την Επιτροπή, όμως, πραγματοποιήθηκαν στην Ιρλανδία πολλές εργασίες επεξεργασίας δημοτικών αποβλήτων χωρίς άδεια, όπως αποδεικνύεται, για παράδειγμα, από τις περιπτώσεις των χώρων απορρίψεως αποβλήτων του Powerstown ή του Tramore και του Kilbarry, τις οποίες αφορούν, αντιστοίχως, οι καταγγελίες 1999/4351 και 1999/5008.

104 Επιπλέον, ο χρόνος εξετάσεως των αιτήσεων χορηγήσεως αδείας που υποβλήθηκαν δυνάμει του νόμου του 1996 ήταν υπερβολικός, όσον αφορά τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, ενώ μάλιστα οι εγκαταστάσεις αυτές συνέχιζαν συστηματικά να λειτουργούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξετάσεως προς χορήγηση αδείας.

Έτσι, στην από 23 Φεβρουαρίου 2000 απάντηση της Ιρλανδικής Κυβερνήσεως προς την Επιτροπή αναφερόταν ότι, επί 137 τέτοιων αιτήσεων χορηγήσεως αδείας, 102 παρέμεναν εκκρεμείς στις 2 Φεβρουαρίου 2000. Στην περίπτωση των χώρων απορρίψεως αποβλήτων του Muckish και του Glenalla, τις οποίες αφορά η καταγγελία 2000/4408, η EPA ανέχθηκε ως και τη συνέχιση της σχετικής δραστηριότητας χωρίς καν να έχει υποβληθεί εντός της προβλεπόμενης από τη νομοθεσία προθεσμίας αίτηση χορηγήσεως σχετικής αδείας.

105 Κατά την Επιτροπή, η Ιρλανδία παρέβη επίσης τις υποχρεώσεις της παραλείποντας να ακολουθήσει τη διαδικασία περί χορηγήσεως αδείας που προβλέπει το άρθρο 9 της οδηγίας για τους δημοτικούς χώρους απορρίψεως αποβλήτων που έκλεισαν πριν από την εκπνοή των σχετικών προθεσμιών.

106 Όσον αφορά την επεξεργασία των αποβλήτων από ιδιώτες επιχειρηματίες, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι ιρλανδικές αρχές διαφόρων βαθμίδων ανέχονται επίσης τη συνέχιση δραστηριοτήτων χωρίς άδεια σε πολύ μεγάλο αριθμό περιπτώσεων σε διάφορες περιοχές της επικρατείας, χωρίς να φροντίζουν για τη διακοπή τους ή την επιβολή κυρώσεων, όπως προκύπτει ιδίως από την εξέταση των καταγγελιών 1997/4705, 1997/4792, 1999/4478, 1999/4801, 1999/5112, 2000/4145 και 2000/4633. Επιπλέον, οι κατ' εξαίρεση επιβληθείσες κυρώσεις δεν είχαν καθόλου αποτρεπτικό χαρακτήρα, όπως προκύπτει από την εξέταση της καταγγελίας 1997/4847. Με τον τρόπο αυτό οι παραβάτες επιχειρηματίες, προβαίνοντας σε απλή εκτίμηση οικονομικών παραγόντων, ενθαρρύνονταν να συνεχίσουν τις παράνομες δραστηριότητές τους, ενώ περιέρχονταν σε δυσμενή θέση οι ανταγωνιστές τους εκείνοι οι οποίοι συμμορφώνονταν στις απαιτήσεις της οδηγίας.

107 Ακόμη, σε περιπτώσεις αιτήσεως χορηγήσεως αδείας περί αποβλήτων ή πολεοδομικής αδείας σχετικά με υφιστάμενες εγκαταστάσεις, οι αρμόδιες ιρλανδικές αρχές ανέχονταν τη συνέχιση των σχετικών δραστηριοτήτων, ενώ η τελικά χορηγούμενη άδεια κάλυπτε σε τέτοιες περιπτώσεις τις προγενέστερες παρατυπίες, όπως προκύπτει από την εξέταση ιδίως των καταγγελιών 1997/4792, 1999/4478, 1999/4801, 1999/5112 και 2000/4145. Στην περίπτωση την οποία αφορά η καταγγελία 1997/4705, η EPA είχε μάλιστα δεχθεί ότι μια δραστηριότητα πληρώσεως κοιλοτήτων του εδάφους μέσα σε υγρότοπο ισοδυναμούσε με αξιοποίηση και ότι, στην περίπτωση αυτή, δεν απαιτείτο καμία άδεια δυνάμει του εθνικού δικαίου.

108 Αμυνόμενη η Ιρλανδική Κυβέρνηση διατείνεται όσον αφορά τις σχετικές με τους δημοτικούς χώρους απορρίψεως αποβλήτων δραστηριότητες ότι, στο τέλος του Σεπτεμβρίου του 2001, ανεμένετο να ολοκληρωθεί η διαδικασία χορηγήσεως αδείας για δεκατέσσερις λειτουργούντες δημοτικούς χώρους απορρίψεως αποβλήτων και ότι η κατάσταση είχε διευθετηθεί πλήρως στις 29 Νοεμβρίου 2002, ημερομηνία χορηγήσεως της τελευταίας σχετικής αδείας. Συναφώς, η διάρκεια της διαδικασίας εξετάσεως των οικείων αιτήσεων είναι απολύτως κανονική, λαμβάνοντας υπόψη τον μεγάλο αριθμό των ταυτοχρόνως υποβληθεισών αιτήσεων σχετικά με υφιστάμενες εγκαταστάσεις, την πολυπλοκότητα των σχετικών φακέλων και τη δυσκινησία της διαδικασίας χορηγήσεως αδείας. Όσον αφορά τους χώρους απορρίψεως αποβλήτων του Glenalla και του Muckish, πρόκειται περί όλως εξαιρετικών καταστάσεων.

109 Εξάλλου, κατά την Ιρλανδική Κυβέρνηση, το άρθρο 9 της οδηγίας δεν επιτάσσει την αναδρομική χορήγηση αδείας όσον αφορά εγκατάσταση που έκλεισε πριν από την εκπνοή τής εκ του νόμου τασσόμενης προθεσμίας για την υποβολή σχετικής αιτήσεως.

110 Όσον αφορά τα απόβλητα που υφίστανται επεξεργασία από ιδιωτικές επιχειρήσεις, η ως άνω κυβέρνηση αμφισβητεί ότι υπάρχει μια γενική τάση των ιρλανδικών αρχών να ανέχονται τη διενέργεια εργασιών χωρίς άδεια. Έτσι, μεταξύ Μαΐου 1998 και Αυγούστου 2002, υποβλήθηκαν 651 αιτήσεις παροχής αδείας προς άσκηση ήδη πραγματοποιούμενων ή σχεδιαζόμενων δραστηριοτήτων και χορηγήθηκαν 384 άδειες.

111 Εξάλλου, ο νόμος του 1996 προβλέπει κατάλληλες ποινές προστίμου και φυλακίσεως, ενώ επιβάλλονται πράγματι κυρώσεις για τις παραβάσεις του νόμου αυτού. Με το υπόμνημα αντικρούσεως που κατέθεσε στο Δικαστήριο στις 19 Αυγούστου 2002 η Ιρλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι από πληροφοριακά στοιχεία, τα οποία δεν προσκομίζει μεν αλλά της είχαν γνωστοποιηθεί από 33 εκ των 34 αρμοδίων τοπικών αρχών, προκύπτει ότι από τον Μάιο του 1996 κινήθηκε σχετική διαδικασία σε 930 περιπτώσεις και διατάχθηκε η διακοπή των στερούμενων αδείας δραστηριοτήτων και η μεταφορά των σχετικών αποβλήτων σε διαθέτουσα άδεια εγκατάσταση, ενώ εκδόθηκαν 76 διαταγές σχετικά με άλλες ενέργειες, οι δε ανωτέρω αρχές ολοκλήρωσαν 111 τέτοιες διαδικασίες από το 1998· άλλες 84 διαδικασίες εκκρεμούν ακόμη. Όσον αφορά την EPA, η αρχή αυτή κίνησε 14 διαδικασίες δυνάμει του νόμου του 1996.

112 Τα δικαστήρια έχουν μάλιστα εκδώσει διάφορες καταδικαστικές αποφάσεις. Προς στήριξη του ισχυρισμού αυτού η Ιρλανδική Κυβέρνηση προσκομίζει μια απόφαση του High Court, της 31ης Ιουλίου 2002, υποχρεώνουσα άτομα που διέπραξαν σχετική παράβαση να αποκαταστήσουν ένα χώρο απορρίψεως αποβλήτων στην Κομητεία Wicklow, στον οποίο είχαν απορριφθεί επικίνδυνα απόβλητα από νοσοκομεία. Η ως άνω κυβέρνηση επικαλείται επίσης μιαν απόφαση του Naas District Court, επιβάλλουσα τρεις ποινές φυλακίσεως λόγω παράνομης κατοχής αποβλήτων.

113 Όσον αφορά τις συγκεκριμένες περιπτώσεις τις οποίες αφορούν οι καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, η Ιρλανδική Κυβέρνηση αμφισβητεί ότι οι ιρλανδικές αρχές επέδειξαν αδράνεια, στον βαθμό που τούτο έχει σημασία για την παρούσα προσφυγή. Εξάλλου, η οδηγία δεν απαγορεύει τη συνέχιση εργασιών αξιοποιήσεως, οι οποίες δεν προκαλούν αισθητή ζημία στο περιβάλλον, καθ' όσον χρόνο εκκρεμεί η διαδικασία χορηγήσεως αδείας. Όσον αφορά το έγγραφο της EPA της 20ής Μαρτίου 1998, αυτό απλώς ήταν σύμφωνο με την ισχύουσα τότε ιρλανδική νομοθεσία, διότι άδεια σχετικά με τις δραστηριότητες αξιοποιήσεως αποβλήτων άρχισε να προβλέπεται μόλις από τους Waste Management (Licensing) (Amendment) Regulations 1998, που τέθηκαν σε ισχύ στις 19 Μαΐου 1998.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

114 Πρέπει να σημειωθεί εκ προοιμίου ότι, στην Ιρλανδία, προβλέφθηκε υποχρέωση λήψεως αδείας όσον αφορά τα δημοτικά απόβλητα μόλις από της εκδόσεως του νόμου του 1996 και των κανονιστικών πράξεων εφαρμογής του. Όσον αφορά τα απόβλητα των οποίων τη διαχείριση αναλάμβαναν ιδιώτες επιχειρηματίες, από ορισμένους ισχυρισμούς της Ιρλανδικής Κυβερνήσεως μπορεί να συναχθεί ότι η διάθεση των εν λόγω αποβλήτων υπήχθη σε ένα τέτοιο καθεστώς μόλις από το 1998.

115 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 22 και 23 της παρούσας αποφάσεως, ωστόσο, με την προσφυγή ζητείται να διαπιστωθεί ότι, την ημερομηνία εκπνοής της δίμηνης προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001, η Ιρλανδία δεν τηρούσε τις υποχρεώσεις της που απέρρεαν από τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας, ήτοι την υποχρέωση να φροντίσει ώστε όλες οι εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων να πραγματοποιούνται στο πλαίσιο σχετικής αδείας.

116 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί εξαρχής ότι, σύμφωνα με άρθρο 249, τρίτο εδάφιο ΕΚ, οι οδηγίες δεσμεύουν κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνονται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Εν προκειμένω, τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας επιβάλλουν στα κράτη μέλη υποχρεώσεις επιτεύξεως αποτελέσματος οι οποίες διατυπώνονται με σαφήνεια και με τρόπο που δεν αφήνει περιθώρια για αμφιβολίες, δυνάμει των οποίων οι επιχειρήσεις ή οι εγκαταστάσεις που πραγματοποιούν εργασίες διαθέσεως ή αξιοποιήσεως αποβλήτων στο έδαφος των κρατών μελών πρέπει να διαθέτουν σχετική άδεια. Επομένως, ένα κράτος μέλος εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του έναντι των διατάξεων αυτών μόνον αν οι εμπλεκόμενοι επιχειρηματίες διαθέτουν την απαιτούμενη κατά τον τρόπο αυτό άδεια, επιπλέον του γεγονότος της ορθής μεταφοράς τους στο εσωτερικό δίκαιο [βλ. κατ' αναλογία σχετικά με τις προαπαιτούμενες άδειες εκμεταλλεύσεως εγκαταστάσεων καύσεως περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 2 της οδηγίας 89/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από τις νέες εγκαταστάσεις καύσης αστικών απορριμμάτων (ΕΕ L 163, σ. 32), την απόφαση της 11ης Ιουλίου 2002, C-139/00, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 2002, σ. I-6407, σκέψη 27].

117 Επομένως, όπως σημείωσε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 27 έως 29 των προτάσεών του, εναπόκειται στα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ώστε το προβλεπόμενο σύστημα αδειών να εφαρμόζεται και να τηρείται πράγματι, ιδίως διενεργώντας κατάλληλους προς τούτο ελέγχους και φροντίζοντας για τη διακοπή των στερούμενων αδείας δραστηριοτήτων και για την επιβολή σχετικών κυρώσεων.

118 Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι το καθεστώς που προβλέπουν τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας έχουν ως σκοπό, όπως προκύπτει από το ίδιο το κείμενο των διατάξεων αυτών, να καταστήσουν δυνατή την ορθή εφαρμογή του άρθρου 4 αυτής, ιδίως εξασφαλίζοντας ότι οι εργασίες διαθέσεως και αξιοποιήσεως που πραγματοποιού-

νται βάσει τέτοιων αδειών πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις που θέτει η τελευταία αυτή διάταξη. Προς τούτο, οι ως άνω άδειες πρέπει να περιλαμβάνουν ορισμένες διευκρινίσεις και ορισμένους όρους, όπως εξάλλου ρητά προβλέπεται στο άρθρο 9 της οδηγίας σχετικά με τις εργασίες διαθέσεως. Επομένως, οι μηχανισμοί χορηγήσεως αδείας περί των οποίων γίνεται λόγος στα εν λόγω άρθρα 9 και 10 πρέπει οπωσδήποτε να κινούνται πριν από την έναρξη οποιασδήποτε εργασίας διαθέσεως ή αξιοποιήσεως (βλ. επ' αυτού την απόφαση της 14ης Ιουνίου 2001, C-230/00, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 2001, σ. I-4591, σκέψη 16). Κατά συνέπεια, σε αντίθεση με όσα διατείνεται η Ιρλανδική Κυβέρνηση, απλώς και μόνον η υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως αδείας δεν έχει ως συνέπεια να καθιστά τις εργασίες αυτές σύμφωνες με τις επιταγές των ως άνω διατάξεων.

119 Συναφώς, δεν μπορεί να γίνει δεκτός στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής ο ισχυρισμός της Ιρλανδικής Κυβερνήσεως κατά τον οποίο η εφαρμογή στην πράξη ενός συστήματος αδειών το οποίο προβλέπεται από μια εθνική νομοθεσία απαιτεί μια μεταβατική περίοδο, κατά την οποία οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις πρέπει να μπορούν να συνεχίζουν να λειτουργούν.

120 Πράγματι, κατά το άρθρο 13 της οδηγίας 75/442, τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να λάβουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν προς αυτήν εντός προθεσμίας είκοσι τεσσάρων μηνών από της κοινοποιήσεώς της. Επ' αυτού, έχει σημασία να σημειωθεί ότι τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας αντικατέστησαν το άρθρο 8 της οδηγίας 75/442 και κατέστησαν αυστηρότερες τις προϋφιστάμενες υποχρεώσεις, στο πλαίσιο μιας συνέχειας των υποχρεώσεων αυτών, οι οποίες προέβλεπαν ήδη ένα σύστημα αδειών των εγκαταστάσεων επεξεργασίας, εναποθηκεύσεως ή αποθέσεως αποβλήτων (βλ. επ' αυτού ιδίως την προαναφερθείσα απόφαση San Rocco, σκέψη 37).

121 Επομένως, εναπόκειτο στην Ιρλανδική Κυβέρνηση να κινήσει εγκαίρως τις απαραίτητες διαδικασίες για να μεταφέρει στην εθνική έννομη τάξη αρχικά το άρθρο 8 της οδηγίας 75/442 και, στη συνέχεια, τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας, έτσι ώστε οι διαδικασίες αυτές να περατωθούν εντός των τασσομένων από τις ως άνω οδηγίες προθεσμιών και να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις αποτελέσματος τις οποίες

θέτουν κατά τρόπο σαφή και μη επιδεχόμενο αμφιβολία οι εν λόγω διατάξεις, δηλαδή έτσι ώστε οι επίμαχες εργασίες να πραγματοποιούνται μόνον με βάση τις απαιτούμενες άδειες. Δεδομένου ότι τα μέτρα μεταφοράς στην εθνική έννομη τάξη που έλαβε η Ιρλανδία ήταν καθυστερημένα, δεν είναι δυνατή η επίκλησή τους προς δικαιολόγηση της σχετικής παραβάσεως (βλ. κατ' αναλογία την απόφαση της 18ης Ιουνίου 2002, C-60/01, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2002, σ. I-5679, σκέψεις 33, 37 και 39).

122 Κατόπιν των προκαταρκτικών αυτών διευκρινίσεων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όσον αφορά τους δημοτικούς χώρους απορρίψεως αποβλήτων, από τη σκέψη 108 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η ίδια η Ιρλανδική Κυβέρνηση παραδέχθηκε ότι την ημερομηνία εκπνοής της προθεσμίας που έτασσε η αιτιολογημένη γνώμη του 2001, δεκατέσσερις λειτουργούντες χώροι απορρίψεως αποβλήτων δεν διέθεταν άδεια.

123 Η ως άνω κυβέρνηση δέχεται ομοίως ότι, κατά τη λήξη της ως άνω προθεσμίας, οι ιρλανδικές αρχές είχαν ως πρακτική να ανέχονται συστηματικά τη συνέχιση των δραστηριοτήτων των υφισταμένων εγκαταστάσεων κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της υποβολής της αιτήσεως χορηγήσεως αδείας και της εκδόσεως της σχετικής αποφάσεως κατόπιν εξετάσεως της αιτήσεως. Όπως προκύπτει από τη σκέψη 84 της παρούσας αποφάσεως, τούτο συνέβη και στην περίπτωση των χώρων απορρίψεως αποβλήτων του Tramore και του Kilbarry.

124 Συναφώς, από διάφορα άλλα έγγραφα που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει ότι, την ίδια περίοδο, στην πράξη παρερχόταν αρκετός χρόνος μέχρι την έκδοση θετικής ή απορριπτικής αποφάσεως για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις στο σύνολό τους, δεδομένου ότι η ίδια η Ιρλανδική Κυβέρνηση αναγνώρισε με το αποσταλέν στην Επιτροπή στις 30 Νοεμβρίου 2000 έγγραφό της ότι η μακρά διάρκεια των σχετικών διαδικασιών ενέπνεε ανησυχίες.

125 Έτσι, ένα άρθρο με τον τίτλο «Waste Licensing 1997-2002: Lessons from the Application process» δημοσιευθέν το 2002 στο *Irish Planning and Environmental Law Jour*nal, που προσκομίζει η Ιρλανδική Κυβέρνηση, κάνει λόγο για μέση

διάρκεια της διαδικασίας εξετάσεως προς χορήγηση αδείας 808 ημερών. Από τη σκέψη 84 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι οι άδειες σχετικά με τους δημοτικούς χώρους απορρίψεως αποβλήτων του Tramore και του Kilbarry, οι οποίοι είχαν ωστόσο δημιουργηθεί στις δεκαετίες του '30 και του '70, χορηγήθηκαν μόνο μετά την περάτωση διαδικασιών που διάρκεσαν 36 και 48 μήνες, ενώ οι χώροι απορρίψεως αποβλήτων αυτοί δημιουργούσαν σημαντική επιβάρυνση του περιβάλλοντος και οδηγούσαν σε υποβάθμιση τοποθεσιών με ιδιαίτερο οικολογικό ενδιαφέρον.

126 Κατά το προαναφερθέν άρθρο, οι κυριότερες αιτίες για τη βραδύτητα αυτή είναι ο υπερβολικά μεγάλος αριθμός ταυτοχρόνως υποβληθεισών αιτήσεων σχετικά με υφιστάμενες εγκαταστάσεις, οι οποίες συχνά βρίσκονταν σε ευαίσθητες περιοχές και στις οποίες ασκείτο περιορισμένος έλεγχος, καθώς και το σαφώς περιορισμένο προσωπικό του EPA. Όμως, όπως σημείωσε ο γενικός εισαγγελέας στη σκέψη 75 των προτάσεών του, όταν ένα κράτος μέλος παραλείπει από εικοσαετίας να φροντίσει για να επιτευχθεί το αποτέλεσμα που επιτάσσει το άρθρο 9 της οδηγίας, σ' αυτό εναπόκειται να λάβει κάθε ενδεικνυόμενο μέτρο προκειμένου να διορθώσει το γρηγορότερο δυνατόν την παράλειψη αυτή.

127 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 προθεσμίας, η Ιρλανδία δεν είχε ακόμη εκπληρώσει την υποχρέωση που υπείχε ήδη από το 1977 να φροντίσει ώστε όλοι οι δημοτικοί χώροι απορρίψεως αποβλήτων να διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια. Η παράβαση αυτή, η οποία είναι το αποτέλεσμα τόσο μιας εξαιρετικά καθυστερημένης μεταφοράς στην εθνική έννομη τάξη του άρθρου 9 της οδηγίας όσο και μιας συστηματικής παραλείψεως των αρμοδίων αρχών να απαιτούν, διαρκούσας της διαδικασίας χορηγήσεως αδείας, τη διακοπή υφισταμένων δραστηριοτήτων που δεν καλύπτονται από σχετική άδεια και να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την άμεση υπαγωγή των επίμαχων εγκαταστάσεων στο τελικώς θεσπισθέν εθνικό σύστημα, ήταν την ημερομηνία αυτή γενική και διαρκούς χαρακτήρα.

128 Όσον αφορά τους δημοτικούς χώρους απορρίψεως αποβλήτων που έπαψαν να λειτουργούν πριν από την εκπνοή των προβλεπόμενων προθεσμιών για την υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως αδείας δυνάμει του νόμου του 1996 και των κανονιστικών αποφάσεων εφαρμογής του, αρκεί η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν ισχυρίστηκε ότι η νομοθεσία αυτή μετέφερε εσφαλμένα στην εθνική έννομη τάξη την οδηγία επειδή δεν προέβλεπε ότι τέτοιοι χώροι απορρίψεως αποβλήτων έπρεπε

να διαθέτουν άδεια. Όπως προκύπτει από τη σκέψη 22 της παρούσας αποφάσεως, η Επιτροπή υπογράμμισε, αντιθέτως, τόσο κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία όσο και ενώπιον του Δικαστηρίου ότι, με εξαίρεση το άρθρο 12 της οδηγίας, η προσφυγή της αποσκοπεί να καταγγείλει όχι τη μη μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη αλλά τις ελλείψεις κατά τη συγκεκριμένη εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που θεσπίστηκαν προς τον σκοπό της μεταφοράς αυτής. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να λεχθεί ότι η Επιτροπή ζητεί με την παρούσα προσφυγή τη διαπίστωση παραβάσεως της Ιρλανδίας επειδή οι διοικητικές αρχές της παρέλειψαν να προβλέψουν την υπαγωγή των ως άνω μη λειτουργούντων πλέον χώρων απορρίψεως αποβλήτων στη διαδικασία χορηγήσεως αδείας που προβλέπει το άρθρο 9 της οδηγίας στο πλαίσιο της εφαρμογής του νόμου του 1996 και των κανονιστικών διατάξεων εφαρμογής του που δεν προβλέπουν μια τέτοια δυνατότητα.

129 Όσον αφορά την επεξεργασία αποβλήτων από ιδιώτες επιχειρηματίες, το Δικαστήριο κρίνει ότι, όπως προκύπτει από τις διαπιστώσεις που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 60, 63, 68, 75, 89, 94 και 101 της παρούσας αποφάσεως, ορισμένες τοπικές ιρλανδικές αρχές επέδειξαν ανοχή έναντι στερουμένων αδείας δραστηριοτήτων οι οποίες αφορούσαν σημαντικές ποσότητες αποβλήτων σε πολλά σημεία της επικρατείας, συχνά για πολύ μακρά χρονικά διαστήματα, χωρίς να λάβουν μέτρα για τη διακοπή των δραστηριοτήτων αυτών και για την επιβολή αποτελεσματικών κυρώσεων, καθώς και για την αποτροπή της επαναλήψεώς τους.

130 Από τις ως άνω διαπιστώσεις προκύπτει επίσης ότι η στάση αυτή συνεχιζόταν την ημερομηνία εκπνοής της προθεσμίας που είχε ταχθεί με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001.

131 Αφενός, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 118 και 119 της παρούσας αποφάσεως, το γεγονός ότι είχε ενδεχομένως υποβληθεί αίτηση χορηγήσεως αδείας σχετικά με υφιστάμενη εγκατάσταση ουδόλως δικαιολογεί το συμπέρασμα, σε αντίθεση με την πρακτική που ακολουθούσαν οι ιρλανδικές αρχές, ότι επληρούντο οι προϋποθέσεις των άρθρων 9 ή 10 της οδηγίας αλλ' ούτε και ότι μπορούσε να επιδειχθεί ανοχή για τη συνέχιση των επίμαχων δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας χορηγήσεως αδείας.

132 Αφετέρου, όπως ορθά υποστηρίζει η Επιτροπή, το γεγονός ότι σε δύο από τις συγκεκριμένες περιπτώσεις που εξετάστηκαν, περί των οποίων γίνεται λόγος στις σκέψεις 63 και 75 της παρούσας αποφάσεως, χορηγήθηκε τελικά άδεια πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έτασσε η αιτιολογημένη γνώμη του 2001 δεν επηρεάζει ούτε την περίσταση ότι στο παρελθόν δεν είχε επιβληθεί καμία κύρωση για δραστηριότητες πραγματοποιηθείσες άνευ αδείας ούτε τη διαπίστωση ότι την υπό κρίση περίοδο υφίστατο στην Ιρλανδία μια γενικευμένη τάση των αρμόδιων τοπικών αρχών να ανέχονται τις περιπτώσεις μη τηρήσεως των προαναφερθεισών διατάξεων.

133 Όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 121 των προτάσεών του, η ως άνω στάση επιδείξεως ανοχής, που αποτελεί ένδειξη ενός μεγάλης εκτάσεως διοικητικού προβλήματος, παρουσιάζει επαρκή στοιχεία γενικότητας και διαρκείας ώστε να μπορεί εξ αυτής να συναχθεί η ύπαρξη μιας πρακτικής για την οποία ευθύνονται οι ιρλανδικές αρχές, συνιστάμενη στην παράλειψη της ορθής εφαρμογής των άρθρων 9 και 10 της οδηγίας.

134 Κατά τα λοιπά, η εκτίμηση αυτή επιβεβαιώνεται από διάφορα έγγραφα που προσκομίζει η Επιτροπή. Έτσι, ιδίως από μια εξαιρετικά αναλυτική μελέτη περιλαμβάνουσα πολλά αριθμητικά στοιχεία, με τον τίτλο «*Strategic review & outlook for Waste Management capacity and the impact on the Irish Economy*», του Ιουλίου του 2002, προκύπτει ότι την ημερομηνία εκπνοής της προθεσμίας που έτασσε η αιτιολογημένη γνώμη του 2001 το ιρλανδικό δίκτυο εγκαταστάσεων διαθέσεως αποβλήτων είχε εγγίσει τα όρια του κορεσμού και ότι η κατάσταση αυτή συνοδευόταν από τη δημιουργία μεγάλου αριθμού παράνομων χώρων απορρίψεως και αποθέσεως αποβλήτων. Στην ίδια διαπίστωση καταλήγει ένα έγγραφο με τον τίτλο «*National Waste management strategy*», υποβληθέν στην Ιρλανδική Κυβέρνηση το Ιανουάριο του 2002 από το The Institution of the Engineers of Ireland, που υπογραμμίζει ότι υφίστανται σε όλη την ιρλανδική επικράτεια εκατοντάδες ή και χιλιάδες παράνομοι χώροι απορρίψεως αποβλήτων.

135 Όσον αφορά ειδικότερα την Κομητεία Wicklow, άρθρα του Τύπου δημοσιευθέντα μεταξύ 8 Δεκεμβρίου 2001 και 9 Απριλίου 2002, καθώς και μια έκθεση με

ημερομηνία 7 Σεπτεμβρίου 2001 προερχόμενη από το συμβούλιο της εν λόγω Κομητείας, βεβαιώνουν μεταξύ άλλων ότι κατά τον χρόνο εκπνοής της προθεσμίας που έτασσε η εν λόγω αιτιολογημένη γνώμη υφίσταντο εκατό περίπου παράνομοι χώροι απορρίψεως αποβλήτων στην Κομητεία αυτή, εκ των οποίων μερικοί ήταν σημαντικής εκτάσεως και περιείχαν επικίνδυνα απόβλητα, ιδίως προερχόμενα από νοσοκομεία.

136 Δεδομένου ότι η Επιτροπή προσκόμισε με τον τρόπο αυτό επαρκή στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι οι ιρλανδικές αρχές τήρησαν μια γενική και διαρκή στάση ανοχής σε πολλές περιπτώσεις, πράγμα το οποίο συνιστά παράβαση των όσων επιτάσσουν τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας, χωρίς να φροντίσουν για τη διακοπή των επίμαχων δραστηριοτήτων και την επιβολή αποτελεσματικών ποινών, εναπόκειτο στην Ιρλανδία να αμφισβητήσει ουσιαστικώς και λεπτομερώς τα εν λόγω στοιχεία και τις συνέπειες που συνάγονται από αυτά, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 42 έως 47 της παρούσας αποφάσεως.

137 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η Ιρλανδία δεν ανταποκρίθηκε προς την υποχρέωσή της αυτή περιοριζόμενη στην προβολή γενικών ισχυρισμών μη επιβεβαιωνόμενων από άλλες πηγές, όπως αυτοί που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 110 έως 112 της παρούσας αποφάσεως, και στην προσκόμιση μιας δικαστικής αποφάσεως η οποία, δεδομένου ότι είναι μεταγενέστερη από την ημερομηνία εκπνοής της προθεσμίας που έτασσε η αιτιολογημένη γνώμη του 2001, δεν έχει σημασία κατά τα λοιπά για την εκτίμηση της στάσεως των ιρλανδικών αρχών κατά τον κρίσιμο χρόνο.

138 Εξάλλου, με το υπόμνημα ανταπαντήσεως που κατέθεσε στο Δικαστήριο στις 10 Ιανουαρίου 2003, η ίδια η Ιρλανδική Κυβέρνηση εξέθεσε ότι πρόσφατα είχε λάβει διάφορες πρωτοβουλίες προκειμένου να προωθήσει τη συντονισμένη εφαρμογή των περιβαλλοντικών κανόνων, προβλέποντας ιδίως τη χορήγηση κονδυλίων στις τοπικές αρχές προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα να φροντίζουν για την τήρηση των κανόνων αυτών, την υπαγωγή των αρχών αυτών σε ένα εκπονηθέν από την EPA σύστημα διαχειρίσεως των περιβαλλοντικών υποθέσεων, μια καλύτερα διαρθρωμένη και αποτελεσματικότερη μέθοδο διενεργείας ελέγχων και επιθεωρήσεων, την κατάρτιση σχεδίου νόμου περιλαμβάνοντος αυστηρότερες διατάξεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα και τη σύσταση μια ειδικής υπηρεσίας προς τούτο. Σε ένα άρθρο δημοσιευθέν στις 14 Αυγούστου 2002 στους *Irish Times*, το οποίο προσκομίζει η Επιτροπή, αναφέρεται μάλιστα ότι ο Ιρλανδός Υπουργός Περιβάλ-

λοντος δήλωσε ότι η σύσταση της υπηρεσίας αυτής περιλαμβάνεται μεταξύ των προτεραιοτήτων του, λαμβανομένης υπόψη της πρόδηλης ανάγκης εξασφαλίσεως αυστηρότερης και συστηματικότερης τηρήσεως της νομοθεσίας περί αποβλήτων.

139 Από τις ανωτέρω σκέψεις αλλά και από τη διαπίστωση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 127 της παρούσας αποφάσεως όσον αφορά τους δημοτικούς χώρους απορρίψεως αποβλήτων προκύπτει επαρκώς ότι, την ημερομηνία εκπνοής της δίμηνης προθεσμίας την οποία έτασσε η αιτιολογημένη γνώμη του 2001, η Ιρλανδία παρέβαινε κατά τρόπο γενικό και διαρκή την υποχρέωσή της να εφαρμόσει ορθά τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας, οπότε η σχετική αιτίαση της Επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτή.

Επί της παραβάσεως του άρθρου 12 της οδηγίας

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

140 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι Waste Management (Collection Permit) Regulations 2001 (στο εξής: Regulations του 2001), που της είχαν κοινοποιηθεί στις 27 Σεπτεμβρίου 2001, προβλέπουν μια μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη του άρθρου 12 της οδηγίας η οποία είναι τόσο καθυστερημένη όσο και ανεπαρκής. Πράγματι, οι Regulations του 2001 καθορίζουν ως οριακή ημερομηνία για την υποβολή αιτήσεων χορηγήσεως αδείας την 30ή Νοεμβρίου 2001. Περαιτέρω, με την επιφύλαξη της υποβολής σχετικής αιτήσεως πριν από την ημερομηνία αυτή, επιτρέπεται στους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους μέχρι την περάτωση της διαδικασίας. Αποτέλεσμα της εν λόγω καθυστερημένης μεταφοράς της οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη ήταν να διαφύγουν οι επιχειρήσεις αποκομιδής και μεταφοράς αποβλήτων από κάθε υποχρέωση λήψεως αδείας ή καταχωρήσεώς τους, όπως επιβεβαιώνεται ιδίως από τα πραγματικά περιστατικά που εκθέτει η καταγγελία 2000/4157.

141 Κατά την Ιρλανδική Κυβέρνηση, οι Regulations του 2001 εξασφαλίζουν την ορθή μεταφορά του άρθρου 12 της οδηγίας και με αυτούς έληξε η σχετική παράβαση. Όσον αφορά τα μεταβατικά μέτρα που καταγγέλλει η Επιτροπή, η καθής κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως αδείας επέχει τουλάχιστον θέση καταχωρήσεως κατά το εν λόγω άρθρο 12, καθόσον η έννοια αυτή καλύπτει και μια απλή επίσημη γνωστοποίηση απευθυνόμενη στην αρμόδια αρχή, χωρίς να απαιτείται να πληρούνται προηγουμένως και άλλες προϋποθέσεις. Εξάλλου, ούτε από τη συγκεκριμένη περίπτωση που επικαλείται η Επιτροπή προκύπτει κάποια παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει η Ιρλανδία.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

142 Το άρθρο 12 της οδηγίας προβλέπει ιδίως ότι οι εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις που ασχολούνται επαγγελματικά με τη συλλογή ή τη μεταφορά αποβλήτων, εφόσον δεν υπόκεινται σε έγκριση, καταχωρούνται σε σχετικό μητρώο των αρμόδιων αρχών.

143 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι το σύστημα χορηγήσεως αδειών το οποίο θεσπίστηκε καθυστερημένα δυνάμει των Regulations του 2001 προβλέπει ότι, από τις 30 Νοεμβρίου 2001, η αποκομιδή των αποβλήτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους αδείας χορηγούμενης από την αρμόδια τοπική αρχή και ότι κάθε αίτηση χορηγήσεως αδείας σχετικά με ήδη ασκούμενες δραστηριότητες πρέπει να έχει υποβληθεί πριν από την ημερομηνία αυτή.

144 Επομένως, την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 δίμηνης προθεσμίας δεν προβλεπόταν ακόμη υποχρεωτικά η επιβαλλόμενη άδεια ή κάποια σχετική καταχώρηση για τη διενέργεια εργασιών αποκομιδής

αποβλήτων. Εξάλλου, και αν ακόμα υποτεθεί ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες είχαν υποβάλει αίτηση χορηγήσεως αδείας κατ' εφαρμογήν των Regulations του 2001 πριν από την ημερομηνία αυτή, πράγμα το οποίο δεν απέδειξε η Ιρλανδική Κυβέρνηση, η υποβολή μιας τέτοιας αιτήσεως δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ισοδύναμη προς καταχώρηση υπό την έννοια του άρθρου 12 της οδηγίας έτσι ώστε να ικανοποιεί τις επιταγές του άρθρου αυτού. Πράγματι, η οδηγία επιβάλλει στα κράτη μέλη να προβούν σε επιλογή μεταξύ ενός συστήματος χορηγήσεως αδείας και μιας διαδικασίας καταχωρήσεως, η δε Ιρλανδία δεν επέλεξε τη δεύτερη από τις λύσεις αυτές.

145 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αιτίαση της Επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτή καθόσον με αυτήν ζητείται να διαπιστωθεί ότι η Ιρλανδία δεν μετέφερε ορθά στην εθνική έννομη τάξη το άρθρο 12 της οδηγίας.

Επί της παραβάσεως του άρθρου 5 της οδηγίας

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

146 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Ιρλανδία δεν έλαβε τα πρόσφορα για να συστήσει ένα ενιαίο και κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διαθέσεως αποβλήτων, διότι πολυάριθμες τέτοιες εγκαταστάσεις λειτουργούν χωρίς άδεια, προκαλώντας επιπλέον βλάβη στο περιβάλλον, όπως προκύπτει για παράδειγμα από τις περιπτώσεις των χώρων απορρίψεως αποβλήτων του Tramore και του Kilbarry τους οποίους αφορά η καταγγελία 1999/5008.

147 Η ακαταλληλότητα του ιρλανδικού δικτύου διαθέσεως αποβλήτων συνάγεται επίσης από το γεγονός ότι το δίκτυο αυτό έφθασε στο όριο του κορεσμού, αποτέλεσμα στο οποίο συνέβαλε εξάλλου η παράνομη απόρριψη αποβλήτων σε μεγάλη κλίμακα.

148 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση αμφισβητεί κάθε παράβαση του άρθρου 5 της οδηγίας. Αφενός, η Επιτροπή δεν απέδειξε την ανυπαρξία προβλέψεως ενός συστήματος παροχής αδειών σύμφωνου προς το άρθρο 9 της οδηγίας αυτής πριν από την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 προθεσμίας. Αφετέρου, καθόσον ο όρος «κατάλληλο» μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι καλύπτει έναν διαθέσιμο χώρο που να επαρκεί για τις υφιστάμενες ανάγκες διαθέσεως αποβλήτων ενός κράτους μέλους, τα διάφορα έγγραφα που προσκομίζει η Επιτροπή προς απόδειξη της προβαλλόμενης ανεπάρκειας της δυναμικότητας διαθέσεως αποβλήτων στην Ιρλανδία δεν είναι πειστικά. Ιδίως, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι δεν κατέστη δυνατή η διάθεση αποβλήτων λόγω ανεπαρκούς δυναμικότητας των χώρων απορρίψεως αποβλήτων, ενώ το γεγονός ότι ορισμένοι από αυτούς πλησιάζουν τα όρια του κορεσμού ουδόλως έχει εξαιρετικό χαρακτήρα. Ακόμη, η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη παράγοντες όπως η δυνατότητα επιμερισμού των σχετικών δυνατοτήτων διαθέσεως μεταξύ των τοπικών αρχών ή επεκτάσεως των υφιστάμενων χώρων απορρίψεως αποβλήτων, τα μελετώμενα σχέδια δημιουργίας νέων χώρων απορρίψεως αποβλήτων ή την εξέλιξη των έργων υποδομής με σκοπό την αξιοποίηση αποβλήτων.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

149 Η σύσταση ενός ενιαίου και κατάλληλου δικτύου εγκαταστάσεων διαθέσεως αποβλήτων, λαμβανομένων υπόψη των καλύτερων διαθέσιμων τεχνολογικών δυνατοτήτων, που δεν συνεπάγονται υπερβολικό κόστος, ώστε το δίκτυο αυτό να καθιστά δυνατή τη διάθεση των αποβλήτων σε κάποια από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας, αποτελεί έναν από τους σκοπούς της οδηγίας αυτής (βλ. την απόφαση της 1ης Απριλίου 2004, C-53/02 και C-217/02, Commune de Braine-le-Château κ.λπ., Συλλογή 2004, σ. I-3251, σκέψη 33).

150 Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας, «για την εφαρμογή των άρθρων 4, 5, και 7» της οδηγίας αυτής κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση που διεξάγει εργασίες διαθέσεως πρέπει να διαθέτει σχετική άδεια. Η έκφραση αυτή σημαίνει ότι η εφαρμογή του άρθρου 5 της οδηγίας θεωρείται ότι πραγματοποιείται ιδίως με τη χορήγηση ατομικών αδειών (βλ. επ' αυτού την προαναφερθείσα απόφαση Commune de Braine-le-Château κ.λπ., σκέψεις 40, 41 και 43).

151 Όμως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 139 της παρούσας αποφάσεως, την ημερομηνία εκπνοής της δίμηνης προθεσμίας που είχε ταχθεί με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 η Ιρλανδία παρέβαινε κατά τρόπο γενικό και διαρκή την υποχρέωσή της να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή του άρθρου 9 της οδηγίας, ανεχόμενη την άνευ αδείας λειτουργία μεγάλου αριθμού εγκαταστάσεων διαθέσεως αποβλήτων.

152 Όπως ορθά υποστηρίζει η Επιτροπή, το γεγονός αυτό αρκεί για να συναχθεί ότι, την εν λόγω ημερομηνία, η Ιρλανδία δεν εκπλήρωνε τις κατά το άρθρο 5 της οδηγίας υποχρεώσεις της.

153 Πράγματι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 118, 149 και 150 της παρούσας αποφάσεως, το προβλεπόμενο από το άρθρο 9 της οδηγίας σύστημα χορηγήσεως αδείας αποσκοπεί να εξασφαλίσει ότι οι εργασίες διαθέσεως αποβλήτων θα ανταποκρίνονται προς τους διάφορους σκοπούς που επιδιώκει η οδηγία αυτή. Προς τούτο, όπως προκύπτει από το ίδιο το γράμμα της διατάξεως αυτής, οι άδειες πρέπει να περιλαμβάνουν ορισμένους όρους αφορώντες ιδίως τα είδη και τις ποσότητες των αποβλήτων, τις τεχνικές επιταγές, τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται στον τομέα της ασφαλείας, τον τόπο διαθέσεως και τη μέθοδο επεξεργασίας.

154 Επομένως, σε συνδυασμό με τα σχέδια διαχειρίσεως περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 7 της οδηγίας, οι όροι που πρέπει να περιλαμβάνουν οι ατομικές άδειες

αποτελούν προφανώς απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας αυτής δημιουργία ενός ενιαίου και κατάλληλου δικτύου εγκαταστάσεων διαθέσεως αποβλήτων, λαμβανομένων υπόψη, όπως προβλέπει η τελευταία αυτή διάταξη, ιδίως των καλύτερων διαθέσιμων τεχνολογικών δυνατοτήτων που δεν συνεπάγονται υπερβολικό κόστος, καθώς και των γεωγραφικών συνθηκών ή της ανάγκης υπάρξεως ειδικών εγκαταστάσεων για ορισμένα είδη αποβλήτων, εξασφαλιζομένης παράλληλα της δυνατότητας διαθέσεως των αποβλήτων σε κάποια από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις χάρη στη χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μεθόδων και τεχνολογικών δυνατοτήτων προς εξασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

155 Εξάλλου, από τα έγγραφα που προσκομίζει η Επιτροπή, ιδίως από την έκθεση περί της οποίας γίνεται λόγος στο σημείο 92 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα και από τη μελέτη του Ιουλίου του 2002 περί της οποίας γίνεται λόγος στη σκέψη 134 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι, την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 προθεσμίας, το ιρλανδικό δίκτυο εγκαταστάσεων διαθέσεως αποβλήτων, εξεταζόμενο συνολικά, πλησίαζε τα όρια του κορεσμού και δεν επαρκούσε για να απορροφήσει τα απόβλητα που παράγονταν εντός του κράτους μέλους αυτού. Από τα ως άνω έγγραφα προκύπτει ακόμη ότι η κατάσταση αυτή συνοδευόταν από τη δημιουργία μεγάλου αριθμού παράνομων χώρων απορρίψεως και αποθέσεως αποβλήτων σε όλη τη χώρα.

156 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Ιρλανδία δεν αμφισβήτησε ουσιαστικώς και λεπτομερώς τα συγκεκριμένα και εμπεριστατωμένα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονταν στα εν λόγω έγγραφα, καθόσον το καθού κράτος περιορίστηκε να προβάλει με γενικούς όρους αμφιβολίες περί του αποδεικτικού τους χαρακτήρα, οπότε το κράτος αυτό δεν εξεπλήρωσε τις υποχρεώσεις που υπενθυμίζονται στις σκέψεις 42 έως 47 της παρούσας αποφάσεως.

157 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 προθεσμίας, η Ιρλανδία δεν είχε λάβει τα πρόσφορα μέτρα για τη δημιουργία ενός ενιαίου και κατάλληλου δικτύου εγκαταστάσεων διαθέσεως αποβλήτων, το οποίο, όπως προκύπτει από το άρθρο 5 της οδηγίας, πρέπει να είναι τέτοιας φύσεως ώστε να παρέχει τη

δυνατότητα στη μεν Κοινότητα στο σύνολό της να εξασφαλίζει τη διάθεση των αποβλήτων της, στα δε κράτη μέλη να τείνουν ατομικά προς τον σκοπό αυτό.

158 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι η αιτίαση της Επιτροπής που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 5 της οδηγίας πρέπει να γίνει δεκτή.

Επί της παραβάσεως του άρθρου 4 της οδηγίας

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

159 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η παρατεταμένη έλλειψη ενός λειτουργούντος συστήματος αδειοδοτήσεως σύμφωνου με τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας αρκεί αφ' εαυτής για την απόδειξη του ότι η Ιρλανδία δεν έλαβε τα απαιτούμενα μέτρα για την εξασφάλιση της αξιοποιήσεως ή της διαθέσεως των αποβλήτων χωρίς κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και χωρίς να χρησιμοποιούνται διαδικασίες ή μέθοδοι ικανές να θίξουν το περιβάλλον, όπως είχε την υποχρέωση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας.

160 Δεδομένου ότι η τελευταία αυτή διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με τις αρχές της πρόνοιας και της προλήψεως, για να υφίσταται παράβασή της δεν απαιτείται να έχει επέλθει πράγματι κάποια βλάβη. Εν προκειμένω, όπως προέκυψε ιδίως από την εξέταση των καταγγελιών 1997/4705, 1997/4792, 1999/4801, 1999/5008, 2000/4408, 2000/4145 και 2000/4633, οι παράνομες εργασίες τις οποίες αφορούν οι καταγγελίες αυτές προκάλεσαν πράγματι υποβάθμιση σε πολλές περιπτώσεις σε τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, ενώ προξένησαν συγκεκριμένες ζημίες σε βάρος του περιβάλλοντος, χωρίς η Ιρλανδία να λάβει τα αναγκαία

μέτρα για τη άρση των ζημιών αυτών, ιδίως φροντίζοντας για την αποκατάσταση των σχετικών τοποθεσιών και για τη διάθεση ή την αξιοποίηση των αποβλήτων που είχαν εναποτεθεί παράνομα σ' αυτές.

161 Ακόμη, η Ιρλανδική Κυβέρνηση δεν τήρησε την υποχρέωσή της να απαγορεύσει την ανεξέλεγκτη απόρριψη ή διάθεση αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας.

162 Όσον αφορά το πρώτο εδάφιο του εν λόγω άρθρου 4, η Ιρλανδική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ούτε την έλλειψη ενός συστήματος χορηγήσεως αδειών σύμφωνου με το άρθρο 9 της οδηγίας κατά την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 προθεσμίας ούτε την ύπαρξη συγκεκριμένων ζημιών σε βάρος του περιβάλλοντος για τις οποίες να ευθύνονται οι ιρλανδικές αρχές. Εξάλλου, η οδηγία δεν εμποδίζει να χορηγούνται άδειες για δραστηριότητα αποθέσεως αποβλήτων σε οικολογικά ευαίσθητες ζώνες.

163 Επίσης, η Επιτροπή δεν απέδειξε ούτε ότι οι ιρλανδικές αρχές παρέλειψαν να φροντίσουν για τη διόρθωση των προβλημάτων που προέκυψαν από παλαιότερες δραστηριότητες. Οι άδειες που χορηγήθηκαν για τους υφιστάμενους χώρους απορρίψεως αποβλήτων, όπως εκείνους του Kilbarry και του Tramore, καθώς και του Drumnaboden, τους οποίους αφορούν, αντιστοίχως, οι καταγγελίες 1999/5008 και 2000/4408, προέβλεπαν τα κατάλληλα μέτρα, ενώ ο προσδιορισμός και η εκτίμηση των χώρων απορρίψεως αποβλήτων που είχαν κλείσει πριν χρειαστεί να υποβληθεί σχετική αίτηση χορηγήσεως αδείας λειτουργίας τους προβλέπεται από το άρθρο 22, παράγραφος 7, στοιχείο h, του νόμου του 1996, οπότε ήταν δυνατή η ενδεχόμενη λήψη μέτρων αποκαταστάσεως, λαμβανομένης υπόψη της σχέσεως μεταξύ κόστους και αποτελεσματικότητας.

164 Ακόμη, η Επιτροπή δεν απέδειξε παράβαση του άρθρου 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας κατά την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την ως άνω αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

165 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η υποχρέωση απομακρύνσεως των αποβλήτων χωρίς κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον εντάσσεται στους ίδιους τους σκοπούς της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος και ότι το άρθρο 4 της οδηγίας αποσκοπεί ιδίως στην εφαρμογή της αρχής της προληπτικής δράσεως που περιλαμβάνεται στο άρθρο 174, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, ΕΚ, δυνάμει του οποίου εναπόκειται στην Κοινότητα και στα κράτη μέλη να προλαμβάνουν, να μειώνουν και, στο μέτρο του δυνατού, να εξαλείφουν ευθύς εξαρχής τις πηγές ρυπάνσεως ή βλαβερών εκπομπών λαμβάνοντας τα μέτρα που είναι ενδεδειγμένα για την εξαφάνιση των γνωστών κινδύνων (βλ. τις αποφάσεις της 5ης Οκτωβρίου 1999, C-175/98 και C-177/98, Lirussi και Bizzaro, Συλλογή 1999, σ. I-6881, σκέψη 51, και της 4ης Ιουλίου 2000, C-387/97, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλογή 2000, σ. I-5047, σκέψη 94).

166 Αφενός, το ως άνω άρθρο 4 παραθέτει ορισμένους σκοπούς τους οποίους τα κράτη μέλη οφείλουν να επιδιώκουν κατά την εκτέλεση των ειδικοτέρων υποχρεώσεων που τους επιβάλλουν οι άλλες διατάξεις της οδηγίας (βλ. επ' αυτού την απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 1994, C-236/92, Comitato di coordinamento per la difesa della cava κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-483, σκέψη 12).

167 Συναφώς, από το ίδιο το γράμμα των άρθρων 9, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, και 10 της οδηγίας προκύπτει ότι, ιδίως, «για την εφαρμογή» του άρθρου 4 της οδηγίας αυτής κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση που πραγματοποιεί εργασίες διαθέσεως ή αξιοποιήσεως αποβλήτων οφείλει να έχει σχετική άδεια. Όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 150 της παρούσας αποφάσεως, η έκφραση αυτή σημαίνει ότι η εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 4 θα πραγματοποιείται ιδίως με την έκδοση τέτοιων ατομικών αδειών (προαναφερθείσα απόφαση Commune de Braine-le-Château κ.λπ., σκέψεις 41 και 43).

168 Αφετέρου, έστω και αν το άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας δεν διευκρινίζει το ακριβές περιεχόμενο των μέτρων που πρέπει να λαμβάνονται για να εξασφαλίζεται ότι η διάθεση των αποβλήτων θα πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία του ανθρώπου και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον, η διάταξη αυτή, που περιλαμβάνει αυτοτελείς υποχρεώσεις σε σχέση με εκείνες που απορρέουν από άλλες διατάξεις της οδηγίας, δεσμεύει τα κράτη μέλη ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, αφήνοντάς τους παράλληλα ένα περιθώριο εκτιμήσεως κατά την αξιολόγηση της ανάγκης λήψεως των μέτρων αυτών (προαναφερθείσες αποφάσεις San Rocco, σκέψη 67, και της 4ης Ιουλίου 2000, Επιτροπή κατά Ελλάδας, σκέψεις 55 και 58).

169 Ασφαλώς, δεν είναι δυνατό, καταρχήν, να συναχθεί αυτομάτως από το γεγονός ότι μια πραγματική κατάσταση δεν συνάδει προς τους καθοριζόμενους στο άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας σκοπούς ότι το οικείο κράτος μέλος οπωσδήποτε παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω διάταξη, δηλαδή τις υποχρεώσεις σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων που να διασφαλίζουν ότι τα απόβλητα θα διατίθενται χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του ανθρώπου και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον, αν όμως η κατάσταση αυτή συνεχίζεται, ιδίως όταν έχει ως συνέπεια τη σημαντική υποβάθμιση του περιβάλλοντος για μακρά χρονική περίοδο χωρίς την επέμβαση των αρμοδίων αρχών, τούτο ενδέχεται να σημαίνει ότι τα κράτη μέλη έχουν υπερβεί το περιθώριο εκτιμήσεως που τους παρέχει η διάταξη αυτή (προαναφερθείσα απόφαση San Rocco, σκέψεις 67 και 68).

170 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη σκέψη 139 της παρούσας αποφάσεως, προκύπτει ότι, την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 δίμηνης προθεσμίας, η Ιρλανδία παρέβαινε κατά τρόπο γενικό και διαρκή την υποχρέωσή της να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των άρθρων 9 και 10 της οδηγίας.

171 Όπως σημείωσε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 98 των προτάσεών του, το γεγονός αυτό αρκεί προς απόδειξη του ότι η Ιρλανδία παρέβη, ομοίως κατά τρόπο γενικό και διαρκή, το άρθρο 4 της οδηγίας, διάταξη που συνδέεται στενά με τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας αυτής.

172 Πράγματι, αφενός, όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 118 και 167 της παρούσας αποφάσεως, το σύστημα αδειοδοτήσεως που προβλέπουν τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας αποσκοπεί να εξασφαλίσει ότι οι εργασίες διαθέσεως και αξιοποιήσεως αποβλήτων που διεξάγονται βάσει τέτοιων αδειών ανταποκρίνονται προς τους σκοπούς τους οποίους προβλέπει το άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, αυτής. Προς τούτο, οι ως άνω άδειες πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνουν ορισμένους όρους, όπως ορίζει ρητά το άρθρο 9 της οδηγίας, διάταξη η οποία αναφέρεται ιδίως, επ' αυτού, στους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων, στις τεχνικές προδιαγραφές, στις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται στον τομέα της ασφάλειας, στον τόπο διάθεσης των αποβλήτων, ή ακόμα στη μέθοδο επεξεργασίας. Επομένως, ο έλεγχος που ασκείται σχετικά με τέτοιες αιτήσεις χορηγήσεως αδείας και οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνουν οι άδειες αυτές αποτελούν μέσα προς επίτευξη των σκοπών τους οποίους απαριθμεί το ως άνω πρώτο εδάφιο.

173 Αφετέρου, από το άρθρο 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας προκύπτει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν μεταξύ άλλων να απαγορεύουν κάθε ανεξέλεγκτη διάθεση των αποβλήτων.

174 Εν προκειμένω, η γενική και διαρκής παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 4 της οδηγίας, που στοιχειοθετείται με βάση τη μη τήρηση όσων επιτάσσουν τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας αυτής, συνοδεύεται, σε ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις που καταγγέλλει η Επιτροπή, από παράβαση της ειδικότερης υποχρεώσεως η οποία υπενθυμίζεται στις σκέψεις 168 και 169 της παρούσας αποφάσεως.

175 Πράγματι, από τις σκέψεις 54, 55, 84, 94 και 101 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι, την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη

του 2001 προθεσμίας, ενώ υφίσταντο διαρκείς πραγματικές καταστάσεις μη σύμφωνες προς τους σκοπούς του άρθρου 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας οι οποίες οδήγησαν σε σημαντική υποβάθμιση του περιβάλλοντος, η Ιρλανδία παρέλειψε να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει τη διάθεση των επίμαχων αποβλήτων χωρίς κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και χωρίς βλάβη του περιβάλλοντος, οπότε το εν λόγω κράτος μέλος υπερέβη το περιθώριο εκτιμήσεως που του παρέχει η διάταξη αυτή.

176 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι η αιτίαση της Επιτροπής που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 4 της οδηγίας είναι βάσιμη.

Επί της παραβάσεως του άρθρου 8 της οδηγίας

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

177 Κατά την Επιτροπή, η Ιρλανδία παρέβη επίσης το άρθρο 8 της οδηγίας, μη φροντίζοντας ώστε οι κάτοχοι αποβλήτων τα οποία διατέθηκαν χωρίς άδεια να παραδίδουν τα απόβλητα αυτά σε ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα συλλογής τους ή σε επιχείρηση που διαθέτει την άδεια να προβαίνει σε εργασίες διαθέσεως ή αξιοποιήσεως, ή ακόμα να φροντίζουν οι ίδιοι για μια τέτοια διάθεση ή αξιοποίηση, κατόπιν της λήψεως αδείας σύμφωνης προς τους ορισμούς της οδηγίας. Από την εξέταση των πραγματικών περιστατικών που περιλαμβάνονται στις καταγγελίες 1997/4792, 1999/4801, 1999/5112, 2000/4145 και 2000/4633 προκύπτουν μερικά συγκεκριμένα παραδείγματα παραβάσεως της διατάξεως αυτής.

178 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση διατείνεται ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε την προσαπτόμενη παράβαση.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

179 Το άρθρο 8 της οδηγίας, που εξασφαλίζει μεταξύ άλλων την εφαρμογή της αρχής της προληπτικής δράσεως, προβλέπει ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να βεβαιώνονται ότι ο κάτοχος αποβλήτων τα παραδίδει σε ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα συλλογής τους ή σε επιχείρηση που διεξάγει τις εργασίες διαθέσεως ή αξιοποιήσεως αποβλήτων ή εξασφαλίζει ο ίδιος την αξιοποίηση ή τη διάθεσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας (προαναφερθείσα απόφαση Lirussi και Bizzaro, σκέψη 52).

180 Πρέπει να σημειωθεί, πρώτον, ότι οι υποχρεώσεις αυτές αποτελούν το επακόλουθο της απαγορεύσεως της ανεξέλεγκτης εγκαταλείψεως, απορρίψεως και διαθέσεως αποβλήτων την οποία επιβάλλει το άρθρο 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας, διάταξη την οποίας η παράβαση εκ μέρους της Ιρλανδίας διαπιστώθηκε ήδη στη σκέψη 176 της παρούσας αποφάσεως (βλ. την απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2004, C-1/03, Van de Walle κ.λπ., Συλλογή 2004, σ. I-7613, σκέψη 56).

181 Δεύτερον, ο ασκών την εκμετάλλευση του παράνομου χώρου απορρίψεως αποβλήτων ή ο ιδιοκτήτης του πρέπει να θεωρείται ως ο κάτοχος των αποβλήτων υπό την έννοια του άρθρου 8 της οδηγίας, οπότε η διάταξη αυτή επιβάλλει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος την υποχρέωση να λάβει, έναντι του εν λόγω επιχειρηματία, τα αναγκαία μέτρα ώστε τα απόβλητα αυτά να παραδίδονται σε ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα συλλογής αποβλήτων ή σε επιχείρηση διαθέσεως αποβλήτων, εάν ο επιχειρηματίας αυτός δεν μπορεί ο ίδιος να εξασφαλίσει την αξιοποίηση ή τη διάθεσή τους (βλ. ιδίως, τις αποφάσεις San Rocco, προαναφερθείσα, σκέψη 108· της 9ης Σεπτεμβρίου 2004, C-383/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψεις 40, 42 και 44, καθώς και της 25ης Νοεμβρίου 2004, C-447/03, Επιτροπή κατά Ιταλίας, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψεις 27, 28 και 30).

182 Το Δικαστήριο έχει κρίνει εξάλλου ότι η υποχρέωση αυτή δεν εκπληρώνεται όταν ένα κράτος μέλος απλώς διατάσσει τη θέση υπό αναγκαστική διαχείριση του χώρου της παράνομης απορρίψεως και κινεί ποινική δίωξη κατά του έχοντος την εκμετάλλευση του εν λόγω χώρου (προαναφερθείσα απόφαση San Rocco, σκέψη 109).

183 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως ορθά ισχυρίζεται η Επιτροπή, την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 προθεσμίας, η Ιρλανδία δεν είχε εκπληρώσει την υποχρέωσή της να εξασφαλίσει την εφαρμογή του άρθρου 8 της οδηγίας.

184 Πράγματι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 127 και 139 της παρούσας αποφάσεως, αποδεικνύεται ότι την ημερομηνία αυτή η Ιρλανδία παρέβαινε κατά τρόπο γενικό και διαρκή την υποχρέωσή της να εξασφαλίσει την εφαρμογή του άρθρου 9 της οδηγίας, ανεχόμενη τη συνέχιση δραστηριοτήτων διαθέσεως αποβλήτων από επιχειρήσεις ή εγκαταστάσεις που δεν διέθεταν την απαιτούμενη από τη διάταξη αυτή άδεια, χωρίς να φροντίσει για τη διακοπή τους και την επιβολή αποτελεσματικών κυρώσεων.

185 Επομένως, από τη διαπίστωση που περιλαμβάνεται στην προηγούμενη σκέψη συνάγεται ότι η Ιρλανδία παρέλειψε να φροντίσει για τη συμμόρφωση των κατόχων αποβλήτων με την υποχρέωσή τους να παραδίδουν τα απόβλητα αυτά σε ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα συλλογής τους ή σε επιχείρηση που διεξάγει τις εργασίες περί των οποίων γίνεται λόγος στα παραρτήματα ΙΙ Α ή ΙΙ Β της οδηγίας ή ακόμη να εξασφαλίζουν οι ίδιοι την αξιοποίηση ή τη διάθεσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις της.

186 Επιπλέον, από τις διαπιστώσεις που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 60, 89, 94 και 101 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 προθεσμίας η Ιρλανδία δεν είχε εκπληρώσει την υποχρέωση που υπενθυμίζεται στη σκέψη 181 της παρούσας αποφάσεως σε πολλές συγκεκριμένες περιπτώσεις.

187 Επομένως, η αιτίαση της Επιτροπής που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 8 της οδηγίας πρέπει να γίνει δεκτή.

Επί της παραβάσεως των άρθρων 13 και 14 της οδηγίας

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

188 Κατά την Επιτροπή, η μη τήρηση των άρθρων 9 και 10 της οδηγίας συνεπάγεται οπωσδήποτε την παράβαση του άρθρου 13 της οδηγίας αυτής, που προβλέπει τη διενέργεια περιοδικών ελέγχων των επιχειρήσεως ή εγκαταστάσεων που διεξάγουν τις εργασίες περί των οποίων γίνεται λόγος στα άρθρα 9 και 10 και του άρθρου 14 αυτής, σχετικού με την τήρηση μητρώων εκ μέρους των επιχειρηματιών αυτών.

189 Η Ιρλανδία υποστηρίζει ότι δεν παρέβη τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας. Επιπλέον, αμφισβητεί ότι παρέβη την υποχρέωσή της να θέσει σε εφαρμογή το σύστημα των περιοδικών ελέγχων. Το άρθρο 15 του νόμου του 1996 μεταφέρει ορθά στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 13 της οδηγίας, ενώ δεν προκύπτει από κανένα στοιχείο της τελευταίας αυτής διατάξεως ότι οι απαιτούμενοι έλεγχοι μπορούν να διεξάγονται μόνον όσον αφορά τους επιχειρηματίες που διαθέτουν άδεια. Κατά την Ιρλανδία, ακόμη, δεν υπάρχει κάποια άμεση σχέση μεταξύ χορηγήσεως αδείας και τηρήσεως μητρώου που επιβάλλει το άρθρο 14 της οδηγίας.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

190 Κατά το άρθρο 13 της οδηγίας, οι κατάλληλοι περιοδικοί έλεγχοι τους οποίους επιβάλλει η διάταξη αυτή πρέπει να αφορούν, ιδίως, τις εγκαταστάσεις ή

επιχειρήσεις που εκτελούν τις εργασίες οι οποίες παρατίθενται στα άρθρα 9 και 10 της ίδιας οδηγίας. Εξάλλου, όπως προκύπτει ιδίως από τη σκέψη 118 της παρούσας αποφάσεως, δυνάμει των δύο τελευταίων διατάξεων, οι εν λόγω εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις πρέπει να έχουν λάβει προηγουμένως άδεια προβλέπουσα ορισμένους όρους και ορισμένες προϋποθέσεις.

191 Όμως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όταν δεν έχει χορηγηθεί μια τέτοια άδεια και, επομένως, όταν δεν υφίστανται όροι και προϋποθέσεις που να καθορίζονται στο πλαίσιο της χορηγήσεώς της όσον αφορά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή εγκατάσταση, εξ υποθέσεως οι έλεγχοι που θα διενεργούνται στην εγκατάσταση αυτή δεν μπορούν να είναι σύμφωνοι προς το άρθρο 13 της οδηγίας. Πράγματι, είναι πρόδηλο ότι ένας ουσιώδης σκοπός των προβλεπόμενων από τη διάταξη αυτή ελέγχων είναι να εξασφαλίζεται ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που καθορίζει η άδεια η οποία χορηγείται σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας.

192 Το ίδιο ισχύει όσον αφορά την τήρηση μητρώων από τις εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις τις οποίες αφορούν οι τελευταίες αυτές διατάξεις, στα οποία, όπως ορίζει το άρθρο 14 της οδηγίας, πρέπει μεταξύ άλλων να σημειώνονται οι ποσότητες και η φύση των αποβλήτων, ή ακόμη ο τρόπος επεξεργασίας τους. Πράγματι, τα πληροφοριακά αυτά στοιχεία απαιτούνται προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα στην ασκούσα τον σχετικό έλεγχο αρχή να εξασφαλίζει την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων που καθορίζουν οι χορηγούμενες σύμφωνα με την οδηγία άδειες, οι οποίες, κατά το γράμμα του άρθρου 9 αυτής, πρέπει να αναφέρουν μεταξύ άλλων τους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων, καθώς και τη μέθοδο επεξεργασίας.

193 Εν προκειμένω, από τη σκέψη 139 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι, την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη του 2001 δίμηνης προθεσμίας, η Ιρλανδία δεν τηρούσε, κατά τρόπο γενικό και διαρκή, την

υποχρέωσή της προς εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής των άρθρων 9 και 10 της οδηγίας. Επομένως το κράτος μέλος αυτό παρέβη σε ανάλογο βαθμό την υποχρέωσή του να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των άρθρων 13 και 14 της οδηγίας αυτής.

194 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αιτίαση της Επιτροπής που στηρίζεται σε παράβαση των τελευταίων αυτών διατάξεων είναι βάσιμη.

Επί της παραβάσεως του άρθρου 10 ΕΚ

195 Η Επιτροπή ζητεί επιπλέον από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Ιρλανδία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 10 ΕΚ παραλείποντας να απαντήσει στο από 20 Σεπτεμβρίου 1999 έγγραφό της σχετικά με την υποβολή παρατηρήσεων επί της καταγγελίας 1999/4478.

196 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί ότι παρέβη τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εν λόγω διάταξη.

197 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 10 ΕΚ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διευκολύνουν την Επιτροπή στην εκτέλεση της αποστολής της, η οποία συνίσταται ιδίως, σύμφωνα με το άρθρο 211 ΕΚ, στη μέριμνα για την εφαρμογή των διατάξεων που θεσπίζουν τα κοινοτικά όργανα δυνάμει της Συνθήκης (βλ. ιδίως την απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 1991, C-33/90, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1991, σ. I-5987, σκέψη 18).

198 Συνεπώς, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να συνεργάζονται καλοπίστως όσον αφορά οποιαδήποτε έρευνα διεξάγει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ και να της παρέχουν όλες τις ζητούμενες για τον σκοπό αυτό πληροφορίες (αποφάσεις 11ης Δεκεμβρίου 1985, 192/84, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλογή 1985, σ. 3967, σκέψη 19, και της 13ης Ιουλίου 2004, C-82/03, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2004, σ. I-6635, σκέψη 15).

199 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αιτίαση της Επιτροπής που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 10 ΕΚ πρέπει να γίνει δεκτή.

200 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Ιρλανδία:

— παραλείποντας να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13 και 14 της οδηγίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις ανωτέρω διατάξεις·

— παραλείποντας να απαντήσει στην από 20 Σεπτεμβρίου 1999 αίτηση παροχής πληροφοριών όσον αφορά σχετικές με απόβλητα εργασίες στο Fermoy της Κομητείας Cork, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 10 ΕΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

201 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει ζητήσει την καταδίκη της Ιρλανδίας και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

1) Η Ιρλανδία, παραλείποντας να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13 και 14 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 86), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 78, σ. 32), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις ανωτέρω διατάξεις.

2) Η Ιρλανδία, παραλείποντας να απαντήσει στην από 20 Σεπτεμβρίου 1999 αίτηση παροχής πληροφοριών όσον αφορά σχετικές με απόβλητα εργασίες στο Fermoy της Κομητείας Cork, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 10 ΕΚ.

3) Καταδικάζει την Ιρλανδία στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)